

LIETUVIŲ DIENOS PINIGAI JAU YRA SUNAUDOTI ŠELPIMUI LIETUVOS ŽMONIŲ

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas, išklauses K-to Pirm. Adv. J. S. Lopatto raportą, nusprendė pasiskelbti jį ištisai Amerikos Lietuvių visuomenės žiniui.

Raportas yra sekantis:

„Amerikos Lietuvių Centraliam Komitetui,

320 Fifth Ave.,
New York, N. Y.

Gerbiamieji: —

Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto ir abiejų Tarybų Ekzekutyvio Komiteto įgaliotas ištyrty Lietuvos šel pimo darbą ir surasti budus panaudojimui Lietuvių Dienos pinigų šelpimui Lietuvos žmonijai, įteikiau Jums sekantį raportą apie mano dar bą šitame klausime, atliktą Europoje:

Atvykęs Paryžium 17 d. kovo, 1919 m., tuojaus tariausi su keliais Lietuvos atstovais Paryžiuje, būtent: su užsienio ministru Prof. A. Valdemaru, su buvusiu tuom laiku finansų ministru Martynu Yčū ir su keliais Taikos Delegacijos atstovais, kaslink geriausių būdų suteikimui Lietuvai pašalpos ir kaslink Lietuvių Dienos pinigų, buvusių tuomet Amerikos Raudonojo Kryžiaus globoje. Lietuvos Taikos Delegacija mane pa informavo, kad ji Lietuvos šelpimo klausimą svarstys su manim reguliariame savo posėdyje. Už kelių dienų po to, Lietuvių Delegacijos posėdyje klausimas pasiuntimo Lietuvon pašalpos buvo nuodugnai ir išsemtinai apsvaistytas, ypatingai per tuos atstovus, kurie atvyko tiesiog iš karės išdraskytų Lietuvos apyriubių. Visi jie buvo tos nuomonės, kad Lietuvon reikia siųsti ne pinigų, bet maisto, drabužių ir medikamentų, — kaip tik tai greit galima. Delegacija man davė instrukcijas, kad kuoveikiausiai pasitarčiau su Amerikos Raudonojo Kryžiaus globoje ir kurie buvo pačių Lietuvių surinkti 1 d. lapkričio, 1916 m. Tuo klausimu Delegacija priėmė tam tikrą rezoliuciją.

Sulig duotų man Lietuvos Taikos Delegacijos Paryžiuje instrukcijų, aš tuojaus pasitariau su Pulkininku Olds, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisionierium Paryžiuje, kaslink siuntimo Lietuvon pašalpos. Jisai painformavo mane, kad Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisija nuvyko iš Varšavos Lietuvon ištyrimui Lietuvos padėjimo ir po užbaigimui tyrinėjimui sugrįžs Varšavon; kad Majoras Taylor, Amerikos Raudonojo Kryžiaus narys Paryžiuje, ant rytojaus iškeliauja Varšavon ir tučtuojaus per telegrafą iš Varšavos Paryžium raportuos apie Lietuvos padėjimą, — ir toliau dar painformavo mane, kad jis negalės nieko veikti pirma, negu gaus žinių nuo Komisijos, pasiųstos Lietuvon, prižadėdamas

betgi tuojaus man pranešti, kaip tik bus gautos žinios nuo minėtos Komisijos. Pulkininkas Bicknell, kurs globojo Suvienytose Valstijose Lietuvių Dienos pinigus ir su kuriuom buvo padarytas originalis kontraktas pirm, negu Raudonas Kryžius leido vartoti jo vardą laike rinkimo Lietuvių Dienos pinigų, tuom laiku buvo Belgijoje, bet buvo laukiamas Paryžiuje už kelių dienų. Kaip tikta Pul. Bicknell sugrįžo, jis tuojaus pasikvietė mane pas save pasitarti-mui kaslink Lietuvos šelpimo darbo. Pulkininkas Bicknell painformavo mane, jog atsižvelgiant į tai, kad Lietuvių Dienos pinigai, laikyti Raud. Kryžiuje, per taip ilgą laiką nebuvo sunaudoti, jis ir Pul. Olds nusprendė yra tuojaus siųsti pagalbą iš savo sandėlių Kopenhagoje į Lietuvą už 130.000 dolarių, t. y. už tokią sumą, kokia, kaipo balansas, buvo dar Raudonojo Kryžiaus globoje. Man paaiškinta taipgi, kad Amerikos Raudonojo Kryžiaus išduotų pinigų, kaslink Lietuvos šelpimui, buvo dar Raudonojo Kryžiaus globoje. Lietuvos Taikos Delegacija mane pa informavo, kad ji Lietuvos šelpimo klausimą svarstys su manim reguliariame savo posėdyje. Už kelių dienų po to, Lietuvių Delegacijos posėdyje klausimas pasiuntimo Lietuvon pašalpos buvo nuodugnai ir išsemtinai apsvaistytas, ypatingai per tuos atstovus, kurie atvyko tiesiog iš karės išdraskytų Lietuvos apyriubių. Visi jie buvo tos nuomonės, kad Lietuvon reikia siųsti ne pinigų, bet maisto, drabužių ir medikamentų, — kaip tik tai greit galima. Delegacija man davė instrukcijas, kad kuoveikiausiai pasitarčiau su Amerikos Raudonojo Kryžiaus globoje ir kurie buvo pačių Lietuvių surinkti 1 d. lapkričio, 1916 m. Tuo klausimu Delegacija priėmė tam tikrą rezoliuciją.

Sulig duotų man Lietuvos Taikos Delegacijos Paryžiuje instrukcijų, aš tuojaus pasitariau su Pulkininku Olds, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisionierium Paryžiuje, kaslink siuntimo Lietuvon pašalpos. Jisai painformavo mane, kad Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisija nuvyko iš Varšavos Lietuvon ištyrimui Lietuvos padėjimo ir po užbaigimui tyrinėjimui sugrįžs Varšavon; kad Majoras Taylor, Amerikos Raudonojo Kryžiaus narys Paryžiuje, ant rytojaus iškeliauja Varšavon ir tučtuojaus per telegrafą iš Varšavos Paryžium raportuos apie Lietuvos padėjimą, — ir toliau dar painformavo mane, kad jis negalės nieko veikti pirma, negu gaus žinių nuo Komisijos, pasiųstos Lietuvon, prižadėdamas

Sulig duotų man Lietuvos Taikos Delegacijos Paryžiuje instrukcijų, aš tuojaus pasitariau su Pulkininku Olds, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisionierium Paryžiuje, kaslink siuntimo Lietuvon pašalpos. Jisai painformavo mane, kad Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisija nuvyko iš Varšavos Lietuvon ištyrimui Lietuvos padėjimo ir po užbaigimui tyrinėjimui sugrįžs Varšavon; kad Majoras Taylor, Amerikos Raudonojo Kryžiaus narys Paryžiuje, ant rytojaus iškeliauja Varšavon ir tučtuojaus per telegrafą iš Varšavos Paryžium raportuos apie Lietuvos padėjimą, — ir toliau dar painformavo mane, kad jis negalės nieko veikti pirma, negu gaus žinių nuo Komisijos, pasiųstos Lietuvon, prižadėdamas

Sulig duotų man Lietuvos Taikos Delegacijos Paryžiuje instrukcijų, aš tuojaus pasitariau su Pulkininku Olds, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisionierium Paryžiuje, kaslink siuntimo Lietuvon pašalpos. Jisai painformavo mane, kad Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisija nuvyko iš Varšavos Lietuvon ištyrimui Lietuvos padėjimo ir po užbaigimui tyrinėjimui sugrįžs Varšavon; kad Majoras Taylor, Amerikos Raudonojo Kryžiaus narys Paryžiuje, ant rytojaus iškeliauja Varšavon ir tučtuojaus per telegrafą iš Varšavos Paryžium raportuos apie Lietuvos padėjimą, — ir toliau dar painformavo mane, kad jis negalės nieko veikti pirma, negu gaus žinių nuo Komisijos, pasiųstos Lietuvon, prižadėdamas

Už kelių dienų po to gavau iš Washingtono sekantį kablegramą: „Amerikos Nacionalis Raudonasis Kryžius nori pervesti pas jį sudėtus Lietuvių pinigus Ekzekutyviam Komitetui. Lopatto tuojaus kabluiokite autorizavimą.“

Vinikas. Žilius. Bielskis. „Aš kablegramu atsakiau Ekzekutyviam Komitetui Washingtone, nurodydamas, jog aš neturiu teisės leisti pervesti jiems tuos pinigus ir nurodžiau, kad jie tame klausime kreiptųsi į Amerikos Lietuvių Centrali Komitetą New Yorke. Daugiau reikalavimų autorizuoti juos perimti Lietuvių Dienos pinigus į Ekzekutyvio Komiteto rankas nuo jų nebegavau.“

Antrą dieną gegužės vėliau siųs Pulkininku Bicknell'ui, ir jis pranešė man, kad siuntinys maisto, drabužių ir medikamentų jau padarytas ir kad daigta jau yra arba Lietuvon arba ant kelio Lietuvon. Kreipiausi dar į Pulkininką Olds ir Pulkininką Bicknell'į, prašydamas, kad Amerikos Raudonasis Kryžius ir toliau šelptų Lietuvą ir siųstų jon daigtų iš savo iždų. Jiedu užtikrino mane, jog po to, kaip mūsų pinigais siunčiamoji pašalpa bus išsibaigusi, ir bus reikalas toliau gelbėti, jiedu darys visą, kas yra jųdvių galėje, kad Lietuva būtų šelpiama.

Sugrįžęs į Suvienytas Valstijas, buvau painformuotas, jog Vinikas ir Bielskis, lankydamies Raudoname Kryžiuje, protestavo prieš panaudojimą Lietuvon Dienos pinigų per Raudonąjį Kryžių be sutikimo Lietuvių Tarybos, ar Ekzekutyvio Komiteto, ir reikalavo, kad tie pinigai būtų sudėti į jų rankas ir kad jie panaudotų tuos pinigus, kaipo dalinį įmokėjimą pirkime daigtų Lietuvos pagalbai ir po to siųstų tuos daigtus Lietuvon ir ten juos perparduos. Pasekmėje viršiaus minėtųjų dviejų ponų protesto ir pastangų, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Washingtone valdininkai kablegrama pranešė Pulkininkui Olds, kad jis sustabdytų išdalinimą daigtų, pasiųstų per Raudonąjį Kryžių iš Kopenhagos Lietuvon ir supirktų už Lietuvos Dienos pinigus.

Tų dviejų ponų pasiūlymas sujungino netik Lietuvos, bet ir Raudonojo Kryžiaus valdininkus.

Kada aš, ir A. L. C. Komiteto Sekretorius, V. K. Račkauskas, buvome pas P. Ross, Amerikos Raudoname Kryžiuje Washingtone, 28 d. gegužės, 1919, mane painformavo, kad Pul. Olds nesustabdė dalinimo pagalbų Lietuvon, kaip to geidė ir norėjo p. Vinikas ir p. Bielskis, bet kad jis įsakė toliau vesti šelpimo darbą. Pulkininkas Olds, gavęs kablegramą iš Washingtono, kad sustabdytų teikimą pašalpos, pasiųstos Lietuvon ir apmokėtos Lietuvių Dienos pinigais, atsiuntė Amerikos Raudonam Kryžiui Washingtone sekančio turinio kablegramą (pabraukimai mūsų. Red.):

„Padėjimas Lietuvon yra toks, kad neprotinga būtų sustabdyti sutartį kaslink šelpimo. Pirmas siuntinys iš Berlyno Lietuvon jau išėjo.

Tas darbas yra butinai reikalingas ir negali priklausyti nuo deizijos tarpe dviejų užinteresuotų Amerikos Lietuvių Komitetų. Musų atstovai, asmeniškai ištyrinėję padėjimą Lietuvoje, praneša, kad Lietuvoje yra aštuoni ir platus reikalavimas pašalpos, ypatingai visokių ligoninių ir medikalių reikmenų, taip pat ir visokios rūšies drabužių. Musų sutarimas su p. Lopatto yra toks, kad mes pasiūsiame Lietuvon daigtų pašalpą ne mažiau, kaip už tokią sumą, kokia yra Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto sudėta Amerikos Raudoname Kryžiuje. Atsižvelgiant į tą prižadėjimą, Lopatto sutiko siųsti kablegramą tam Komitetui, kad jis pervestų Amerikos Raudonam Kryžiui visus to Komiteto surinktus pinigus ir esančius Amerikos Raudonojo Kryžiaus globoje. Prie to, didesnė dalis Lietuvių Dienos pinigų, sudėtų Raudoname Kryžiuje, buvo surinkta p. Lopatto Komitetu. American Civilian Relief File's, tarp spalio, 1916, ir balandžio, 1917, turi būti raštai, parodantie sutartį Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto ir Lietuvių Tarybos. Tikimasi, kad jį galėsime prieti prie susitarimo.

(Pasirašo) — Olds.

Iš viršiaus tilpusio kablegramo aišku, kaip didelis yra Lietuvon nukentėjusiųjų gyventojų reikalavimas pašalpos, ypatingai medikalės ir ligonbučių. Laiškai, gauti iš Kopenhagos, nuo Am. Liet. Centralio Komiteto nario p. R. Karužos, rašyti 30 d. balandžio ir 1 d. gegužės, 1919 m., parodo, jog Amerikos Raudonasis Kryžius išsiuntė iš Kopenhagos Lietuvon daigtų vertės 225.000 dol. ir apmokėjo savo lėšomis tarnsptacijos kaštus, siekiančius arti 400.000 dol. Tas parodo, jog Amerikos Raudonasis Kryžius prieš Lietuvon Dienos pinigų priėmimą savo pinigų apie 495.000 dolarių.

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas buvo įteikęs man 5.000 dol. iš tų pinigų, kuriuos vėliausiuoju laiku Komitetas surinko, kad perduotų amerikiečių Lietuvos valdininkams. Lietuvių Taikos Delegacijos Paryžiuje patarimu, tuos pinigus sudėję Dele-gacijoje, ir ji, savo keliu, per savo kurjerą pranešė Lietuvos valdžiai tokią pat sumą tuojaus panaudoti Lietuvos žmonių šelpimui.

Tokiū būdu, po trijų metų tarybų ir bandymų, pagaliaus, mums pasisekė prieti su pagalba prie nukentėjusių Lietuvos žmonių, ir gal buti kad tas padaryta bene svarbiausioju laiku, kuomet tos pagalbos nuo mūsų kuodagausiausiai reikalaujama. Čia laikau reikalingu pastebėti, kad su pagalba pinigų, sukeltų Lietuvon Dienoje, 1 d. lapkričio, 1916 m., daug nukentėjusių ir sužeistųjų karės frontuose Lietuvių kareivių, ginančių savo tėvynę nuo priešių, bus sušelpa, jų žaizdos bus apžiūrinamos, ir jie vėl, atgal sugrįžti gyvenimui, nauju įkvėpimu, suteiktu jiems Amerikos Lietuvių, kovos, kad išvijos priešus iš Lietuvos žemės.

Visi tie, kas su tikslu, blo-ga valia ir apsvaistymu, šmeižė Centrali Komitetą, ir mane asmeniškai, pakartotinai skelbdami, tai spaudoje tai viešose prakalbose, buk Centralis Komitetas, ar aš asmeniškai, tyčia laiko pinigų, kad apvertus juos savo asmens naudai, dabar, jei jie turi savyje nors kiek vyriškumo, sąžinės ir tėvynės meilės, turėtų viešai, per tą pačią spaudą ir tas pačias viešas prakalbas prisipažinti prie savo prasikaltimo ir prašyti Lietuvos žmonių atleidimo. Aš esu tikras, kad geros širdies Lietuviai, būda

mi visados atlaidūs, matydami širdingą atgailą, atleis prasikaltėliams, bet taip pat pastebės, kad netoleruos atcityje tokių neteisingų ir plėšiančių šlovę užsipuldinėjimų ant asmenų arba organizacijų, kurie liuosą valia ir su pasišventimu ištikimai dirbo labdarybės darbą taip, kaip jiems gabumai, jėgos ir aplinkybės leido.

JONAS S. LOPATTO,
A. L. C. K-to Pirmininkas.

LAIŠKAS IŠ DANIJOS

P-as A. B. Strimaitis gavo sekančio turinio laišką nuo Liet. Atstatymo Bendrovės pirmininko p. R. Karužos:

Copenhagen,
5—1—19.

„Mylimas Drauge,
„Jau šmotas laiko suėjo, kaip iš namų ir dar vis nespėjau pasiekti Lietuvos. Negalima tiesiog įsivaizdinti, kokios sunkenybės dabar keliauti Europoje. Visur kliudo su pasportais, su policijos priežiūra; prie to dar susinešimų įrankiai, — k. a. gelžkeliai, laivai, — ap-sunkinti ant tiek, kad eina labai nereguliariai. Ir taip, to viso pasekmėje, esmi tik Danijoje. Nežiūrint to, tačiau, laiko nesugaišinau. Porą savačių Paryžiuje, pus-savaitis Londone ir dabartinis buvimas Kopenhagoje supažindino mane su visais Europos lietuvių reikalais ant tiek, kad Lietuvon užtektu man išbuti kokias tris-keturias savaites dėlei atsieikimo tų visų tikslų, koliais ten važiuoju. Apart tų abelių dalykų, pasisekė man jau kiek reikalų ir atlikti. Visųpirmiausia, — padariau labai svarbius ryšius su Amerikos Ekonominės Komisija Paryžiuje, kas yra milžiniškai svarbu Bendrovės veikimui netolimoje ateityje.

„Lietuvių delegacija Paryžiuje turi įgaliojimus veikti tiktai Taikos Konferencijos reikaluose, bet vis-gi pasisekė man per jų tarpininkystę susitarti su Lietuvos valdžia kaslink investinimo iki \$100.000 Bendrovės pinigų į Lietuvos Valstybės Banką; Lietuvon ištyrus tą reikalą, kaip reikia galima bus sudaryti galutiną sutartį. Tas yra didelės svarbos dalykas, nes toks investinimas duotų Bendrovei antsyk rimtą stovėnė Lietuvon; Antra, — prašalintų reikalingumą tverti Lietuvon savo banką.

„Dabar čia, Danijoje, prieš išvažiuojant į Lietuvą, darau žingsnius dėlei sudarymo garlaivių linijos tarpe Kopenhagos ir Klaipėdos. Kuomet atvažiuau čionai, pasirodė, kad Lietuvos valdžia jau rupinasi tuo reikalu, ir šiuo momentu Liet. valdžios atstovas p. Dodis, lankosi Berlyne ir tariasi su vokiečiais kaslink vartojimo Klaipėdos. Vokiečiai nelabai norėjo tame nusileisti, bet, rodos, mums pasiseks. Tuomet Bendrovė prisidės prie to mūsų valdžios reikalo. Laukiu p. Dodžio sugrįžimo už poros dienų.

„I Lietuvą išvažiuoju 10 d. šio mėnesio, drauge su Am. Raudonojo Kryžiaus Komisija, kuri veža į Lietuvą a-

pie 1000 tonų dovanų, už-pirkty už Lietuvos Dienos pinigus, ką gulėjo per porą metų Washingtone. Prie tų pinigų Red Cross pridėjo dar savo \$100.000, taip kad išviso siuntinio vertė išneša apie \$225.000.00. Reikia dar pažymėti, kad transportacijos lėšas, iš New Yorko į Lietuvą, apmokėjo Raud. Kryžius, gi tas yra nemažas dalykas: pavyzdin, transportacija siunčiamų daigtų ap-siėjo \$400.000, taigi kone dvigubai tiek, kiek pačių daigtų vertė. Džiaugiuosi, kad jau su tais Lietuvių Dienos pinigais dalykas už-sibaigė ir kad tokiu būdu už-sibaigė. Kad mudu su p. Lopatto nebutumėm tuo laiku Paryžiuje, tai gal dalykai posenovei būtų, arba kn. Žilius, vardu Ekzekutyvio Komiteto, juos išimtų... Iš-tikrųjų, jie jau darė toje linkmėje žingsnius drauge su Viniku. Išėjus-gi pinigų ir — geriausiam atve-lyje — pasiuntus į Lietuvą, maža naudotų. Gi dalykai — juk didelė pašalpa bus Lietuvai suteikta, — pa-mastykite: 1000 tonų daigtų! Užtad mudu su p. Lopatto Paryžiuje ir rupino-mės, kad Raud. Kryžius siųstų produktais, — ir iš-jo gerai!

„Lietuvoje dalykai eina gerai. Nors sunkenybių labai daug, organizatyvų dar-bas begalės, prie to visko dar karė, — tačiau Valdžia veikia nuosekliai ir turi visų pritarimą. Ypač tasai pasi-žymėjo, kuomet Prezidentas Smetona pavedė Šlezevičiui išnaujoti sudaryti koalicijos kabineta. Tasai kabinetas turi visų pritarimą ir visų partijų bei srovių yra remiamas. Taip dalykai atrodo man išto. Tikrą dalykų stovį sužinosiu pasiekęs Lietuvą, bet apie tai galėsiu pasakyti tik asmeniškai, — nes iš Lietuvos grįžtu tie-siog į Ameriką, — todėl ne-bus prasmės rašyti.

Jusų
Romanas Karuža.

MES DU

(Copyright, 1919, by Frank Crane).

Mes du!
Tu sėdi tenai su savo nėri-mu, gi aš čia su savo knyga. Tu mudviem čia yra nema-tomi sądraugai, tylios šmėk-los, Keli Metai, — jų glėbis yra pilnas atsiminimų, jų veidai yra malonūs ir šypso, tačiau truputį rupeštingi, kaip kad ir Praeities Vairai buna rupeštingi.

Ačiu prielankiam likimui, mudu turiva šitą kambarį ir šokių-tokių gerbuvų. Ir ramybės dovaną tiktai pagyvenės amžius tegali apkalnuoti. Visa kas yra ramu, išskyrus tiksėjimą laikrodžio. Svečiai čionai buvo šian-dien, — bet jau išėjo namo. Trepsėjimo jų kojų ir juo-ki, ir kalbų jau nebliko, — atrodo lyg mes priplaukėme prie ramios užlajos, per užiančią upę. Toje tylumos užlajoje esame tiktai mes du.

Mes du!
Mes du, kuriuodu likimas suliejo į vieną.

Senai — Keletas metų — mudu susitikova, kaip klaju-nės peteliškės saulės vriesu-nė, tarpė mudvių buvo paukštis.

pradinė pažintis, gi mummyse buvo pasirinkimo gaiduliai. Po Birželio medžių aš pir-mas pabučiavau Tave. Kaip gėdinga ir baili ir meilinga tu buvai savo mergystėje!

Nuo tos dienos kiek aud-ry, kiek vėtrų, kiek pavojų ir baimių, kiek atsitikimų, kiek kovų ir taikų, kiek mu-šų, kiek laimingų draugis-kumo valandų, kiek smagu-mų ir karčių ašarų pergy-venome — ir dabar, mudu vienodu, tyliu, savyje pa-skendusiu!

Man geriau, kad čia esi tu, moteriš, žilais plaukais, ne kaip kad būtų čia koks sveigas jaunatvės žiedelis. Nei dieviškoji Afrodita, nei Trojos Elena, nei visos dan-gaus ir žemės moters nega-lėtų man būti tuo, kuo tu esi man. Nesa virš mudvie-jų yra laiko žymė, aplink-gi mudum gyvybė užė pilna sa-vo prasme. Ir šmėklos yra su mudviem.

O, mano meilė! Man tu išaiškinai esmę. Tu esi man amžinasis mano sielos regi-nys, mano dangaus žvaigždė, mano klonių kalno čiuku-ras. Ten, kur tu esi, yra mano namas. Ten, kur ta-vės nėra, nėra ir namo.

Žiurėdamas į tave, aš su-prantu Stebėtinąją Slapty-bę, žinomą tiktai tiems, kas pažino trisdešimts-antrąjį gyvenimo laipsnį — kad ten yra kas tai didesnio už Mei-lę, nors ir Meilė yra Didžiau-sis Pasaulio Dalykas — tai yra Ištikimybė. Oh, aš il-siuos Tavjė. Nesa jei bu-čiau nustumtas žemyn gėdo-jė, — tu mane, žinoma, sek-tumei. Jei aš degčiau karš-tyje — tavo šalta ranka pa-lengvintų man. Jei aš lik-čiau pakartas ant augščiau-sio medžio, tai aš žinau, kad tu stovėtum po medžiu, verk-tum ir lauktum. Jei likčiau prakeiksme nutrenktas į gi-liausią pragarą, tu pasektum mane, ir jei tavęs paklaustų, „Ar ir tu eini“, tu atsaky-tum, tardama, „Žinoma!“

Per ilgą laiką jau gyve-nau ant šio žemės kamuolio ir mačiau daug užsivylimų, bet visados džiaugiausi vie-nu savo turtu — tai esi Tu. Su Tavo siela, tu didžiau-sios kainos žemčiugu, kurį turiu savo rankoje, aš nuei-siu sau, ir užimsiu savo vie-tą su kitais danguje.

Tai Tu esi mano praeitis, Tu viena atpirkai ir pada-rei pakeliamu nepakenčia-mas akis tų vargšų, kurie galėjo būti...

Tai Tu pasilieki. Dėl Ta-vės yra visa mano ateitis. Akyvaizdoje begalinės tylos apie tai, kas bus, aš suklup-čiau, jei ne Tu. Ne vienas pats patiksiu savo teismą. Tenai, kaip ir čia, busime — mes du!

ESTAI PAĖMĖ PSKOVĄ

23 d. gegužės Estai persi-laužė per visą bolševikų frontą ties Pskovu, paimda-mi miestą Izborsk. Jie pa-ėmė nelaisvėn 1.000 kare-vių, daug kanuolių ir kulka-svaizdžių.

Koks klausimas, toks at-sakymas.

Graži kletka, negražus paukštis.

PERŽVALGA

„Juodašimčių darbas. — Spaužoje praskambėjo žinia, kad Chicago, Ill., prakalbose liko sumuštas p. F. J. Bagočius. Apie tai rašė *Naujienos, Vienybė Lietuvinkų ir Lietuva*.

Kalbant apie tai, mus niekas negali paskaityti partijais, arba šalininkais p. Bagočiaus, — nesa visiems yra žinomi santykiai p. Bagočiaus su SLA. organizacija ir jos organu. Čia einasi apie žodžio laisvės principą.

Mes pamename (kas nebuvo Amerikoje tuo laiku, tai iš spaudos žino), kad kelio liko metų tam atgal tamsi gauja svaiddė akmenimis į SLA. Sekretorių A. B. Strimaitį New Priladelphijoje, Pa. Kas negirdėjo, kaip tamsunai, ateidami į Dr. J. Šliupo prakalbas, atsinėdavo sugedusių kiaušinių ir apsvaidydavo jais estradą?

Bet, sulaukus 20-jo šimtmečio, manėme, jog sulaukta daugiau žmoniškumo. Tuo tarpu, klydome! Andai sumušė Bagočių, kurs kalbėjo Laisvamųjų Federacijos prakalbose. Ryt sumušė koki-nors kalbėtoją Sandaras, poryt—Neprigulmybės Fondo, toliau — Susivienijimo!..

Turėdami faktą po ranka, privalome surasti priežastis. Kas kursto prie tokio elgimosi mūsų tamsunėlius? Nesunku yra įspėti. Užtenka peržiūrėti dabartinę klerikalinę spaudą, kad persitikrinus. Mes nedrįstame vadinti jos katalikiška spauda, nesa joje katalikybės (pakantos, meilės artimo, teisybės etc.) nėra nei kriselėlio. Atsiminkime kursymus skaitytojų ant Dr. Šliupo, kada jis darbavosi Washingtone. Atsiminkime dabartinę hysterišką kampaniją prieš Amerikos Lietuvius Vis. Seimą. Atsiminkime visas ištirtines tyčia ir tiksliai iškraipomų faktų kaip Amerikos, taip ir Europos klerikalinėje spaužoje apie ne-klerikalų šalininkus.

Tikrai, akyvaizdoje tokio elgimosi, nestebėtina būtų, jei klerikalinės spaudos pasekmėje prasidėtų ir pogromai, nes ji prie nieko geresnio privesti negali.

Mums neabejotina, kad p. Bagočius galėjo nepatikti kokiai nors partijai ar kokios nors religijos išpažintojams, — bet ar dėl to reikia muštynes kelti? Kas girdėjo, kad kumščia galėtum nuvesti į dangų? Galiausiai, šioje laisvės šalyje tokią pat teisę laisvai kalbėti turi p. Bagočius, kaip ir bile koks kitas šio krašto pilietis. Laisvė žodžio yra tarp kitko ir tam, kad tie, kam nepatinka vieno žmogaus kalba, turėtų progos paskelbti savas nuomones. Laisvė žodžio žmonija iškovojo per daugelį kančių ir kraujo praliejimą, — tad ji turi žiūrėti, kad tamsos užtarėjai tos laisvės neatimtų iš žmogaus.

„Naujas triksas. — Klerikalų „lyderiai“ paleido paskutinį šuvį prieš šauktąjį Chicagon eimą: 4 d. birželio paskelbė savo eimą!

New Yorko apielinkės klerikalai skelbia „visuotinę

seimą, kuris atsibus New Yorko mieste, birželio 22 ir 23 dieną.”

Ir dar tie žmonės drįsta šaukti visuotiniojo seimo vienos kolonijos apielinkės mitingą, — jie net tos elementarinės mandagumo taisyklės nepaisa, kokios laikėsi kiti žmonės, šaukdami savo seimus. Pvzd. kada dabar buvo rengtasi Seiman, buvo per ilgą laiką tartasi su katalikų taryba, kuri, *nota bene*, seimo klausime taip pasidalino, kad bene vienu ar dviem balsais buvo daugiau už seimą, negu prieš.

Bet... Atleisk jiems, Viešpatie, nesa jie nežino ką daro!

„Ar-gi tas gali būti? — *Vienybė Lietuvinkų* patalpino korespondenciją iš Newarko, kur gegužės 21 d. p. Česnulis, viešose prakalbose buk sakęs:

„Tautininkai esą „šmeižikai, kurdai, išmatos, ir visokie baisūs sutvėrimai... Tautininkų partija esą supuvusi, niekšų partija; joje nėra nei vieno gero žmogaus...”

Jei tai yra teisybė, tai katalikai turėtų vieną kartą ant visados atsiminti, kad jų, pavelijančių tokias blevyzgas skleisti miniose, niekas negali vadinti katalikais, Kristaus tikybos išpažintojais. Jiems tiksliai ir gali būti tinkamas „klerikalų“ vardas. Jų užlaikomi, jų minių apmokami žmonės ne minias šviečia, ne tautinę sąmonę joje kelia, bet kurstymo darbą atlieka, neskirdami įrankių savo tikslams atsiekti.

Jei minios jau pradeda piktintis jų darbais, jei riaušės yra keliamos parapijose, — tai lai bunie jų vadovams persergėjimu, jog minių kantrybė yra jau išsi- baigusi!

„Medikalė pagalba ruošinama Lietuvai. — Malonu yra pranešti visuomenei, jog Amerikos Lietuviai ruošiasi prie didelio darbo Lietuvos gelbėjimui, — šiuo kartu tą darbą paima į savo rankas Lietuviai gydytojai.

Jau minėjome pereinamą Tėvynės numeryje, jog neseniai sugrįžęs Dr. St. Biežis (S. V. Arm. 1 Leitenantas) imasi organizuoti Skrajojan- tį Sanitarį Būrį Lietuvai. Jo sumanymą karštai parėmė Tautininkų Taryba ir priškyrė prie to darbo gydytojus Dr. Valuką ir Dr. Jonikaitį. Tie gydytojai yra igalioji atlikti sekantį darbą:

a) susižinoti su visais kiais Amerikos Lietuviais gydytojais, kurie jų nori ir sutinka kuoveikliausiai ke- liauti Lietuvon;

b) susinėsti su Amerikos Raudonojojo Kryžium, kad jis prigelbėtų tokiame Sanitariam būriui pasiekti Lietuvą ir, jei galima, kad parūpintų reikalingų dalykų, k. t. vežimus, medikamentus, chirurg. instrumentus ir tt...;

c) susižinoti su Lietuvai- cėmis seselėmis (nursėmis), kurios jų parengtą važiuoti

Lietuvon, kad nešus pagal- bą nukentėjusiam tautai;

d) atsiųsti į Amerikos Lietuvius visuomenę, susiži- noti su esančiomis Lietuvos šelpimo organizacijomis (Am. Liet. Centr. Komite- tu, Tautos Fondu ir tt.), kad gavus reikalingų tokių ekspedicijai pinigų.

Darbas jau yra pradėtas. Tad dabar laikas surasti kuodaugiausiai pinigų. Ar nebutų gera, kad kiekvienas didesnis Amerikos Lietuvius miestas sudėtų reikalingą sumą pinigų nupirkimui ve- žimo-ambulanšo ir užlaiky- mui jo? Pvzd., Chicago ga- lėtų įrengti bent 3 ar 4 ve- žimus; Brooklynas su New Yorku galėtų įrengti bent du; bent po vieną galėtų duo- ti Waterbury, Newarkas, Bostonas, Worcester'is, Bal- timore ir tt. Kuri kolonija neįstengtų įrengti ambulan- so, tad galėtų paremti pini- giškai, užlaikymui gydytojų, seselių ir sanitarų-patarnau- tojų personalo.

Centralis Komitetas, kiek- mes žinome, mieliausiu no- ru prisidės prie to prakil- naus darbo, — tik reikia siųsti Komitetui aukas. Ži- nome, kad Centralis Komite- tas netik suvaratojo visus Lietuvius Dienos pinigų (su didžiausia nauda Lietuvai), bet taip pat visus pinigus iš savo izdo New Yorke perda- vė Lietuvos valdžiai, Lietu- vos žmonių šelpimui. Todėl visi C. Komiteto Skyriai yra kviečiami kuoveikliausiai su- siųsti savo mokesines duok- les į Centrą; tie skyriai, ku- rie turi dar nuo seniau su- rinkty pinigų, lai skubina- juos persiunčia Centrai; dr- jos ir įvairių organizacijų kuopos lai aukoja kiek ga- lėdamos tokiame prakilniam

Mums rodosi, kad SLA. ir jo kuopos galėtų lengvai į- taisyti savo vardu ambulan- sų. Tegul SLA. Centras, su- sinešęs su kuopomis, vis. bal- savimo būdu, paskiria tam tikrą dalį Tautiškių Centų; gi kuopos tegul paaukautų nors po 20 dol. kiekviena, ar- ba daugiau kurios gali, — ir štai, turėsime ambulansų, ant kurio galėsime užrašyti mūsų brangios organizaci- jos vardą!

Sukibkime į darbą, o Lie- tuva mokės jį tinkamai ap- vertinti!

KAPITONAS AD. DAMBRAUSKAS, M. D.

Dr. Ad. Dambrauskas, išbuvęs 18 mėnesių pirmuose ka- rės apkasuose Francijoje, neseniai sugrįžo Amerikon. Francijoje Dr. Dambrauskas iš Leitenanto rangos liko pakeltas į Kapino rangą.

ORGANIZUOJASI KRIAUCIAI

Baltimore, Md., siuvėjai sumanė sukelti kapitalą, bent \$150.000, ir su juom Lietuvioje įsteigti kooperaci- jos pamatais drabužių siu- vyklą. Labai gražus ir prakil- nus sumanymas!

Organizavimo darbas pa- vesta Lietuvos Atstatymo Bendrovei.

žmoniškumo ir pasišventi- mo darbui! Ar-gi gali būti didesnis pasišventimas, kaip tas, kurį parodo mūsų ger- biamieji daktarai, pasišvęs- dami apleisti savo namus, savo praktiką ir pasiryžda- mi skubėti tenai, kur jų pa- galbos laukia įvairių ligų kankinami mūsų žmonės?

Amerikos Lietuviai, pa- remkime šį prakilnų mūsų daktarų užmanymą. Jie at- links didelį ir šventą dar- bą, kurio tikslu yra išgelbė- ti iš mirties nasrų tukstan- čius Lietuvos žmonių, — o mes, kurie negalime to dar- bo drauge su jais dirbti, pa- remkime sumanymą pini- gais!

Tėvynės Redakeija minė- tai Trijų Gydytojų Komisi- jai prižadėjo kuopilniausią paramą laikraštyje. Neabe- jojame, kad ir visi kiti laik- raščiai rems, kiek galėdami. Taip pat neabejojame, kad pats SLA. Centras ir visos SLA. kuopos su prijautimu atsilieps į mūsų gydytojų sumanymą ir parems jų gra- žų darbą gausiomis savo au- komis, kaip jau ne kartą ir ne vieną prakilnų darbą rė- mė.

Mums rodosi, kad SLA. ir jo kuopos galėtų lengvai į- taisyti savo vardu ambulan- sų. Tegul SLA. Centras, su- sinešęs su kuopomis, vis. bal- savimo būdu, paskiria tam tikrą dalį Tautiškių Centų; gi kuopos tegul paaukautų nors po 20 dol. kiekviena, ar- ba daugiau kurios gali, — ir štai, turėsime ambulansų, ant kurio galėsime užrašyti mūsų brangios organizaci- jos vardą!

Sukibkime į darbą, o Lie- tuva mokės jį tinkamai ap- vertinti!

AUKSO VILNOS

Meilės ir Mirties Žaislas

Trijose Veikmėse Drama

Parašė ST. PRZYBYŠEVSKIS.

Vertė ST. J. GRINIENĖ.

RUŠČICAS. — (*Užsimąstęs*). Taip- drauge, šitas ligonbutis — tai mano pasidi- džiaimas, mano meilė, visa mano gyvenimi- mo viltis... Gal buti, ir klaidinga viltis? Kam-gi ištikrųjų palaikyti apgailėtina tų vargšų gyvybę? Ar negeriau būtų, sun- kiuose atsitikimuose, tiesiog pasiuntus juos į aną pasaulį? Gustavai! Ar įleistum ko- kiam-nors nelaimingam morfinos gerą do- zą paskutinėse džiuvos valandose?

REMOVSKIS. — Ne.

RUŠČICAS. — Dėlko-gi? Juk tai ne- išgydoma, kam jam dar kankinties?

REMOVSKIS. — Matai, pas mus, gydytojus, labai išsivystė etikos jausmas.

RUŠČICAS. — Taip? Palaikyti ken- tėjimą?

REMOVSKIS. — Ne. Bet niekadose negalima tikrai pasakyti, jog liga neišgy- doma.

RUŠČICAS. — O apie vėžį?

REMOVSKIS. — Taipgi ne.

RUŠČICAS. — Dėlko?

REMOVSKIS. — Sąžinė neleidžia.

RUŠČICAS. — Hm, hm... Klausyk, Gustavai, o jeigu kas-nors morališkai kan- kintųsi?

REMOVSKIS. — Tada gal buti.

RUŠČICAS. — O jeigu tu butum ken- tėjimų priežastimi?

REMOVSKIS. — Ką?

RUŠČICAS. — Jeigu tu suardytum žmogui gyvenimą? Padarytum ką-nors tokio — hm... *irreparable...* (*nepataisoma*).

REMOVSKIS. — Patsai nusižudy- čiau.

RUŠČICAS. — Bet tu to nepadarai. (*Removskis, nusistebėjęs, išgąstingai žiū- ri į Ruščicą*).

REMOVSKIS. — Ką? Ką?

RUŠČICAS. — Cha, nieko! (*Tyla*).

Tu padarei Lonskiui didelę skriaudą.

REMOVSKIS. — (*Liudnai*). Tu ne- gali sau įsivaizdinti, kaip sunkiai aš dēlei to kenčiu. Taip, tai mirtina nuodemė...

RUŠČICAS. — Kad tu mokėtum tą paslėpti! Tokiuose atsitikimuose teisybės nėra. Jų gyvenimas yra baisus. Abudu kenčia. Jos akyse tarsi ugnis žiba. Jeigu ji prisipažins vyriui, nepajiegdama tarpe šito melo gyventi? Jei Lonskis sužinos?

REMOVSKIS. — Aš padarysiu taip, kaip sakiau.

RUŠČICAS. — Ką?

REMOVSKIS. — Nusižudysiu.

RUŠČICAS. — O tavo žmona?

REMOVSKIS. — Nieko nepadary- si! (*Tyla*).

RUŠČICAS. — Ar tu pažįsti ją?

REMOVSKIS. — Mažai.

RUŠČICAS. — Ji kokia tai keista.

REMOVSKIS. — Taip, susinerva- vusi. Reikia pagalvoti apie kelionę, — no- riu išleisti ją vasarai į kalnus... (*Tyla*).

RUŠČICAS. — Apie ką taip užsimas- tei?

REMOVSKIS. — Man nereikėjo apsisvesti.

RUŠČICAS. — Dėlko?

REMOVSKIS. — Taip nedaroma. Tas visas atsitikimas tarp manęs ir Lonskienės buvo stačiai prasižengimu. Bet tokių da- lykų negalima permatyti. Ah, ta kančia, kančia!... O dabar vėl sugrįžo... mūsų są- žinė per daug jautri, kad gyventi tarpe to- kio melo... apart to... (*Gniaužo rankas. Pa- laukęs truputį*). Žinai, aš negaliu žiūrėti Lonskiui į akis. Jose yra kas tai tokio, pri- menančio man sukrutintus paukščio spar- nus. Aš visados klausiu jo, kas naujo?

Kaip sveikata? Kaip jo žmona gyvuoja? Man rodosi, kad aš esu žmogus, papildęs prasižengimą, o dabar gyvenas amžinoje baimėje, jog tas praižengimas kiekvienoje valandoje gali išieiti aikštėn. Žinai, aš nak- timis iš patalo pašoku. Sapnuoju, tarsi ji- sai užklaupia ant mano krutinės ir smau- gia mane, ne! ne smaugia, tiksliai žiuri bai- siom akimi, taip liudnom, kad man net kraujas gįslose apmiršta. Kad jisai duk- tų, šautų į mane, įžeistų, tai viskas nieknie-

kis! Bet tos akis, tas kruvinas klausimas: „Kam tu taip padarei?...”

RUŠČICAS. — Ir kam tu taip pada- rei?

REMOVSKIS. — Tai buvo klaida.

Aš patsai nežinau, kaip atsitiko ir kas at- sitiko. Manyje buvo kokia tai jiega, aš užvaldžiau ją — ir nugramzdinau prapul- tū. Ji priešinosi, bet aš buvau tvirtas. Tarpais man rodėsi, kad draskau ją, trau- kiui tiesiog už plaukų į pragarą...

RUŠČICAS. — Aš ją didžiai gerbiu.

REMOVSKIS. — Ką?

RUŠČICAS. Lonskienę. Kaip ji ga- lėjo tą viską iškentėti? O dabar gimęs ku- dikis — ar jisai tavo?

REMOVSKIS (*tyli*).

RUŠČICAS. — Ar žinojai apie tai, apsivesdamas?

REMOVSKIS. — Ne. Aš buvau at- viras pamylyjęs Ireną, pasakiau Lonskie- nei nieko neslėpdamas, kad niekadose jos neapgaudinėdavau.

RUŠČICAS. — O jina?

REMOVSKIS. — Nei žodžio. Apal- po. Atgaivinau ją. Atsistojo šalta, kaip lavonas. Ir nieko nekaltbėjo. Paskui iš- tiesė man ranką ir pratarė: „tegul ji tau suteikia laimę, kurios aš negalėjau tau su- teikti...” (*Tyla*).

Bus Daugiau.

RABINDRANATH TAGORE.

DARŽININKAS

Vertė KAROLIS VAIRAS.

= 12. =

Jei tu butum labai užimta ir norėtum pasisemti savo šuotin vandens, ateik, ak atėik pas mano ežerą.

Vanduo apčiuops tavo kojas ir pasa- kys tau savo paslaptis:

Atplaukiančio lytaus šešėliai jau yra ant smilčių, ir debesiai žemai nusikorė ant melsvų medžių ruožų, kaip ir sunkūs plau- kai ant tavo antakių.

Aš gerai pažįstu tavo žingsnių rytimą, — jis plaka mano širdyje.

Ateik, ak atėik pas mano ežerą, jei no- ri pasisemti savo šuotin vandens.

Jei tu norėtum nieko neveikti, tik sė- dėti, ir paleistum savo šuotį plaukioti ant vandens, ateik, ak atėik pas mano ežerą.

Zolėmis apaugęs krantas yra žalias, ir girių gėlių čia yra galybė.

Tavo mintis ištruks iš tavo akių, kaip paukščiai iš savo lizdų.

Tavo veido uždangalas nupuls ant žė- mės, ties tavo kojomis.

Ateik, ak atėik pas mano ežerą, jei no- ri ramiai pasidėti.

Jei norėtum pažaišti ir panardyti van- denyje, ateik, ak atėik pas mano ežerą.

Tegul tavo mėlynas rubas guli ant kranto; mėlynas vanduo apsiaus ir paslėps tave.

Vilnis pasistiebs ant pirštų galų, kad pasiekus pabučiuoti tavo kaktą ir pašnab- dėti tau į ausį.

Ateik, ak atėik pas mano ežerą, jei no- ri panardyti vandenį.

Jei turi būti pabludusi ir šokti mirties glėbin, ateik, ak atėik pas mano ežerą.

Jis yra šaltas ir begalo gilus.

Jis yra tamsus, kaip miegas, kurs ne- turi sapnų.

Čia gilumoje ir dienos ir naktis yra vienas ir tas pats, ir giesmės yra tyluma.

Ateik, ak atėik pas mano ežerą, jei no- ri šokti mirties glėbin.

(T. B.)

PASAKA

Tai Pasaka buvo,

Žavėjanti Pasaka.

Rodos, jos klausės

Ir girių, ir pievos, ir žvaigždės danguj.

Ir amžiais norėtum klausyties, be galo.

Bet Pasaka truko, —

Beliko tiksliai atminimas,

Toks pat, kaip šešėlis, prabėgęs, palieka: Jis buvo, bet ženklo neliko.

Numirė Pasakos mano.

Karolis Vairas.

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS KLAUSIMAS

(Parašė T. NORUS ir J. ŽILJUS).

Šiuo žvilgsniu Lietuviai parodė gilų savo reikalų supratimą, kaip lygiai ir gabumą organizavimosi darbe, kuris atnešė puikius vaisius nors buvo dirbamas prie labai sunkių kariškų aplinkybių. Kiti būtų to jiems nepadarę.

Ta aplinkybė, kad pasaulis vargiai buvo net girdėjęs vardą „Lietuva“, padarė daug skriaudos Lietuviai tremtiniais, nes jie gavo tik labai mažą pagalbą iš šalies. Rusų valdžia aukavo, bet nedaug, — taip pat ir rusų draugijos, bet tų aukų toli gražu neužteko bado pašalinimui. Ir todėl Lietuviai užsiėmė gelbėjimosi darbu patys. Jie įsteigė dirbtuves, rinko aukas tarp pačių tremtinių ir mėgino padaryti daugiausiai naudoti didžiausiam galimai skaitliui. Mažiaus badaujančieji dalinosi su labiaus badaujančiais. Jėgu vienam pasitaikė turėti dvi drabužių eiles, arba dvejis batus, jis atiduodavo kitą eilę tam, kas neturėjo nei vienos. Bet, nepaisant to, daugelis silpnėsiu pražuvo.

POLITIŠKOS PARTIJOS LIETUVOJE.

Tarp Lietuvų yra labai maži skirtumai nuomonėse kaslink formos valdžios, kokią jie norėtų turėti Lietuvoje.

Sykiu su tautiniu ir kulturiniu šalies atgimimu Lietuvoje gimė keturios partijos. Pradedant no radikales kairės iki konservatyvės dešinės, šitos partijos yra sekančios:

1. *Social-Demokratų partija* pasirodė pirmą sugrąžinimo Lietuvų spaudos 1904 metais ir ji daugiausiai susideda iš miesto darbininkų. Jos narių skaitlius suprantamai yra mažas, nes šalies industrialis išsivystymas yra menkas. Jai niekuomet nepasisekė išrinkti savo kandidato į Dumą.

2. *Liaudininkų-Socialistų partija* yra labai panaši į Rusijos Social-Revoliucionierių partiją, vedamą Kerenskio, ir gal buti į Populistų partiją Suvenytose Valsitjose. Vienas šios partijos sparnas stovi už žemės valdymą, bet reikalauja išdašinimo valdiškų žemių ir didesnį dvarų tarp mažžemių ir bežemių. Didesnė jos kandidatų dalis buvo išrenkama į Dumą. Kalbant apie politiską veikimą lietuviškų partijų Rusijoje, šias dvi partijas reik skaityti kaip vieną, be jokių vidurinių skirtumų tarpe jų. Bet po Rusų revoliucijos ir bolševikiškos perversmės, kiekviena iš šių partijų skilo į dvi daliai. Senieji šių partijų vadai pasidarė dešiniuoju sparnu, o jaunesnieji nariai, neturinti patyrimo darbe tarp Lietuvos žmonių ir turinti įtaką tikrai tarp nekulturiško jaunimo, sudarė kairįjį sparną. Yra taipgi nedidelė Lietuvos bolševikų grupė, kurie dirba drauge su rusiškais draugais.

3. *Demokratų partija* susideda daugiausia iš apšvietusių elementų. Karė padalino juos į dvi frakcijas. Dešinysis yra žinomas vardu Pažangiečių (su savitaisiais „Lietuvių Balsas“), o kairysis sparnas vadinasi „Lietuvos Demokratiškos Laisvės Santara“. Ji leidžia savo organą vardu „Santara“. Šitas pasidalinimas buvo ypatingai žymus tarp Lietuvos, gyvenančių Rusijoje. Šios dvi partijos, galima sakyti, sudaro centralinę (vidurinę) politiską grupę ir jų nuopelnai priklauso didesnė dalis pozityvio ir konstruktyvio darbo, kuris buvo atliktas nuo Lietuvos tautinio atgimimo laikų.

4. *Krikščioniš-Demokratai* yra gal buti stipriausi savo organizacija ir narių skaitliu. Jie kontroliuoja mases daugiausiai per kunigiją, kuri yra jiems artima ir turi didelę įtaką. Jų demokratiška platformė yra krikščioniški idealai. Lietuvos bažnytinė hierarchija, kuri net iki pastarųjų laikų buvo Lenkų kontrolėje, ačiū šiai partijai perėjo visiškai į Lietuvos rankas, išskyrus gal buti Vilniaus dieceziją, kur iki pat karės pradžiai buvo atkakli kova varoma prieš Lenkiškų endekų agentus ir kitus lenkiškojo imperializmo įnagių. Šios partijos pasidarbavimas turėjo svarbią įtaką ant Lietuvos atbūdimio.

Po Rusijos Revoliucijos gimė dar viena partija. Ji yra žinoma, kaip *Lietuvių Tautinė Vienybė* ir mažai kuomi skiriasi nuo Krikščionių Demokratų. Jos politika taipgi yra paremta ant tikybės.

Vėliaus mes pamatysim, kad visos jauno Lietuvos judėjimo partijos pripažįsta demokratijos principus. Kiekviena jų reikalauja neprigulmingos Lietuvos su respublikoniška valdžios forma, parenta ant lygaus, slapto, visuotino ir tiesioginio balsavimo. Tikrai patys kraštutiniai kairieji tarp Liaudininkų-Socialistų ir Social-

Demokratų bolševikiškojo tipo velytų apsisprendimą, kas gal galėtų įvairyti Lietuvą atgal į Rusiją, federatyviais pamatais.

Maž-daug panašias partijas mes randame taipgi ir Amerikoje, tik gal but su sekančiu skirtumu: kad vieton Liaudininkų ir Social-Demokratų čia yra Socialistų partija, ir vieton dviejų vidurinių partijų, kokios yra Rusijoje, čia Amerikoje yra viena vidurinė partija, taip vadinamą Tautiškųjų Demokratų (tautininkų), prie kurių prisideda dešinysis Liaudininkų sparnas, ir trečia amerikiečių partija — Krikščioniš-Demokratai, kuri kitą kartą yra vadinama „Katalikų“ Partija.

POLITIŠKOJI LIETUVIŲ EVOLIUCIJA.

Historikų nuomonė sutinka su tuo, kad Lietuva per amžius buvo galinga ir neprigulminga viešpatija. Kelių pavyzdžių padavimas parodys, kad Lietuviai laike savo unijos su Lenkija netik išlaikė pilniausią saiką savo tautinio savitumo ir visuomet rupinosi savo valdžiai ir įstaigoms, bet taipgi platino, ir platino atkakliai, pilno nuo Lenkijos atsiskyrimo idėją.

Septyniolikto amžiaus kunigaikštis Janušas Radzivila vedė derybas su Švedija su tikslu persikyrimo Lietuvos ir Lenkijos. Kunigaikštis Sapieha buvo Lenkų užmuštas, nes jis taipgi darbavosi to paties tikslo linkui. Kitą atsiskyrimo mėginimą padarė kunigaikštis Jurgis Mikolas Koributas Višneveckis, Lietuvos Feldmaršalas ir kunigaikštis Jurgis Oginskis, kuris su Lietuvos valdžios užgimimo prirengė atsiskyrimo deklaraciją ir padavė ją Lenkijos valdžiai.

Palinkimas prie atsiskyrimo apsiėmė net Kosciuškos laikuose, kuomet Lietuviai įsteigė savą atskirą valdžią. Pagalios laike antrojo Lenkmečio 1836 metais, Kalinauskas, Lietuvos „diktatorius“, pranešė savo proklamacijoje, kad Lietuva kovos už savo neprigulmybę šale Lenkijos, bet kad ji „niekad nesutiks įteikti Lietuvos ateities į rankas savo pamotės, Varšavos.“

Liaudis Griežtai Stovi už Savivaldą.

Pagalios laisvės ir neprigulmybės dvasia prinoko ir, galima sakyti, pastoviai prigijo laike paskutinių Devyniolikto amžiaus metų ir pradžioje Dvidešimtojo amžiaus, kuomet Lietuvos judėjimo galybė pasiekė efektyvės svarbos.

Kuomet pirmoji Rusijos revoliucija dar tebeėjo, Lietuviai privertė Vilniaus general-gubernatorių leisti sušaukti Didįjį Lietuvos Seimą. Daugiau 2.000 delegatų iš kiekvieno Lietuvos kampelio susirinko Vilniaus miestan lapkričio 21—22 d., 1905 metais. Nekurie delegatai nemokėjo lietuviškai kalbėti, bet spyrėsi dalyvauti, nes jie buvo Lietuviais iš kraujo ir dvasios. Rezoliucija su reikalavimu Lietuvai plačios autonomijos tapo priimta vienbalsiai. Šita ir kitos rezoliucijos kaslink žemės padalinimo, visuotinio mokslo, susidraugavimų laisvės ir tautinio savitumo deklaracija buvo atspausdinta rusų žurnale „Pravo“ ir iššaukė pusėtiną bruzdėjimą rusų valdiškose ir Lenkų politiskose sferose. Ištikro Rusai ir Lenkai nustojo žado, matydami drąsų pasiryžimą tautos, kuri ikišiol buvo kaulu, už kurį jie ėdėsi. Lietuviai parodė pastebėtiną vienybę savo reikalavimuose, nepaisant spaudos užgynimo ir visų sunkenybių, su kuriomis jiems prisiėjo susitikti, gabenant kontrabandos keliu Lietuvos knygas ir laikraščius iš užrubežio. Rusų valdymas dar vis buvo stiprus ir todėl Lietuviai išmintingai apribavo savo reikalavimus tik autonomijai.

Iš visų tautų, esančių Rusijoje, tik vieni Lietuviai ir Latviai, kaip rodosi, padėjo didžiausias savo pastangas išgavimui sau laisvės. Latviai nuėjo net taip toli, kad apskelbė neprigulmingą respubliką, bet tas užtraukė ant jų neapsakomus persekiojimus iš pusės Rusijos valdžios ir jos sėbrų vokiškų baronų!

1906 metais, kuomet Rusijos revoliucija pasiekė savo viršūnę, Amerikos Lietuviai susižavėjo seiman Philadelphiaj, išreiškė savo broliams užuojautą ir nutatė budus, kaip jiems pagelbėti jų kruvinoje kovoje.

Neprigulmybės Idėjos Evoliucija Lietuvoje.

Praslinkus Rusijos Revoliucijai, 1905—1906 metų Lietuviai atvirai pradėjo reikalauti savo šaliai laisvės.

Lietuviškųjų gubernijų balsuotojai įdavė savo atstovus visose keturiose Dumose, idant kovoti už Lietuvos laisvę, politiską autonomiją ir suvienijimą. Suvalkų gubernijos balsuotojai neišvengiamai įsakydavo savo atstovams reikalauti Suvalkų gubernijos atidalinimo nuo Lenkijos karalystės ir jos prijungimo prie Vilniaus ir Kauno gubernijos.

Daugiau Bus.

LAISKAS IS VOKIETIJOS

Dr. A. L. Graičiūnas gavo nuo Leitenanto Dro St. Biežio laišką, rašytą iš Vokietijos, 28 d. kovo, 1919.

Laišką čia paduodame savo skaitytojams, — jame yra pažudinama ne vienas visuomenės svarbos reikalas.

Trier, Vokietija, 28 d. kovo, 1919 m. Dr. A. L. Graičiūnui, Chicago, Ill.

Gerbiamasis:

Tulą laiką atgal aplačiau Jūsų daug apkainuojamą laišką ir du numerį „Tėvynės“ ir vieną numerį „V. Liet.“, už kuriuos malonėkite priimti daug nuoširdingų ačiū. „Jūsų sumanymas bei platinimas Liaudies Universiteto, mano nuomone, yra labai pagirtinas ir naudingas dalykas. Kas-gi išdrįstų prieštarauti arba kenkti taip kiekvienam ir kiekvienai reikalingam dėsniui žmogaus gyvenime, kaip apšvietai? Nebent tas, kuris yra praradęs normalę lygsvarą. Tokis, kuris sudaro mažutėlį mažumą, kenkia kiekvienai prakliniai idėjai ir dėlto negali padaryti žymios įtakos žmonių. Ką gi šiandien reiskia žmogus, kuris neturi nei mažiausio apšvietos laipsnio ir nesistengia jos įgyti, ant kiek gyvenimo aplinkybės paveldi? Tokis žmogus visada yra paskiausias visame kame ir, kaip pasekmė to viso, jis turi nešti sunkiausią gyvenimo našta, nematydamas šviesesnės valandėlės.

„Reikia pripažinti, jog ne kiekvienam mokyklos duris yra atdaros. Yra daugelį jaunuolių, taip ir suaugusių, kurie dėl sunkių gyvenimo aplinkybių turi pasilikti vargo pelėms, nors ir suprantą savo tokią nelemą likimą. Kaip tik tokiems Liaudies Universitetas ir ateina pagalbon. Čia tai ir yra jau jų pačių užduotis — pasinaudoti taja proga visomis keturiomis. Juo struopešnis jis ar ji pasirodys, tuo daugiau galės pasinaudoti savo gerbuviui.

„Kartais pasirodo, kad ar tai patys žmonės yra nerangūs, ar tai jie to viso nesupranta, ar tai pats prelegentas kaltas. Gali būti visi po truputį griešni? Keletą metų atgal man teko lankytis į įvairias prelekcijas, kame publiką galima buvo suskaičiuoti ant pirštų. Aš pats ir-gi negebesnį pasisekimą turėjau. Taip dalykams esant, mažai kam ant naudos išeina. Ir dėlto prelekcijos pamažu pradėjo retėti, nes pats prelegentas mano, jog jo brangus laikas yra veltui gaišinamas. Prie to nepasisekimų reikia prisikaupti stoka sistemos, kooperacijos, neužtektiną išgarsinimą ir nekuriais atvejais nekompetentiškumą pačių prelegentų.

„Liaudies Universitetas, matomai, yra statomas ant visai kitokių pagrindų, kas daugumą iš augščiau minėtų nedateklų prašalins. Suvalkų burį žmonių, nuodugnai pažįstančių savo temas, galima būtų surengti čia, eilę žingeidžių bei naudingų paskaitų, kurios būtų kiekvienam ir kiekvienai prie-

namos. Nauda iš to aiški. Pasisekimas priklausys nuo energijos pačių rengėjų ir nuo mokėjimo prieiti prie žmonių.

„Šiuomi aš tik tegaliu velti Jums kuoplačiausio pasisekimo bei nenuilstančios energijos. Pagrįžęs gi ir aš noriai prisidėsiu kuomi galėdamas.

„Jūs man rašėte, jog „Lietuvos“ redakcijos prašėte siuntinėti man savo laikraštį, už ką priimsite didelę padėką. Išvažiuodamas į Pranciją, aš ir-gi tą patį dariau. Ir štai kokios pasekmės: Gavau kokių tai stebuklingu būdu Jūsų pasiųstus laikraščius ir apie porą mėnesių pirm to esu gavęs, rodos, keturius numerius to dienraščio. Pasitaikys buiti New Yorke prieš patį išvažiavimą, prašiau „Tėvynės“ redaktoriaus siuntinėti man laikraštį. Kaip vienas, taip ir antras mielai prižadėjo. Tačiau tas man mažai ką šildo.

„Vienok kaip vieno, taip ir antro prižadams aš pilnai tikiu ir manau, kad jie ir dar daro, t. y. siuntinėja savo laikraščius. Kad aš jų negaunu, tai yra tikriausias faktas. Aš kalbėjau su daugeliu kareivių apie šį dalyką ir jie visi be išimimo turi toki pat vargą gauti laikraščius iš S. V., nors jie tikrai žino, jog laikraščiai yra jiems siuntinėjami. Tokiu būdu ne mano vieno toki laimė.

„Kariškos krasos skyrius, atomai, visai neatkreipia atidžios į antros klasios siuntinius, į kurią laikraščiai įeina. Mat, turi būti jie man, kad kareiviui, apart disciplinos ir uniformos, daugiau nieko nereikia. Vienok tas pats kareivis turi savo nuomonę, kurią, suprantama, turi sau pasilaikyti, nes jos panašių apgarsinimų niekas nereikalauja. Taip mes ir sėdime, negaudami savo vietinių laikraščių.

„Dabar, manau, labai gerai suprantu kiek aš žinau apie jūsų veikimą, nes angliški laikraščiai labai mažai ką terašo apie šiuos dalykus. Aš labai tą visą norėčiau žinoti ir sekti, bet, kaip matai, kareiviui nereikia nieko žinoti kas namie dedasi. Jis turi džiaugties ir gerėties Vokietijos „kultūra“.

„Apart laiškų, turiu pasakyti, kad kiekvienam kareiviui atneša didžiausią džiaugsmą jo namiškiai laikraščiai, kuriuos jis yra pripratus skaityti dar budamas piliečiu. Įdėjus konvertan ir siunčiant pirma klasia, tai vienintėlis budas gauti laikraščius. Už tokią pastangą kiekvienas kareivis savo siuntėjui pasakys, daugiau negu dešimtį ačiū ir neužmirš Jūsų ant visados. Todėl kas netingite, nepasigailėkite žygio, ypač žingeidėsnio numerio pasiųsti savo kareiviui.

„Kuomet tęsėsi karė, kiekvienas čia kareivis turėjo daugiau darbo, negu jis galėjo atlikti. Gi dabar viskas truputį kitaip. Ne vienas iš mūsų dažnai turime daugiau liuso laiko, negu reikia. Tokis liusas laikas sudėjus su nekantrybe grįžti namon, kartais nesveikiau

šia esti. Šitą galima patemyti po užmokėsties diena, ypač esant mano profesijoje.

„Kareiviui, kuris suprantą Anglų kalbą, dar pusė bėdos, nes jis gali gauti angliškų knygų pasiskaityti iš Raudonojo Kryžiaus arba Y. M. C. A., nueiti į perstatymus arba krutanečius pavelsius, jei jis randasi nemažame mieste, kaip šitas. Bet tas vargšas, kuriam Anglų kalba yra svetima, kas jam pasileika veikti vakarais? O tokių iš Lietuvų tarpo randasi nemaža. Tokis nelaimingas, jei jojo budas nėra. Pertvėriaušis, nors ir užginta, bet jis randa budus susidraugauti su šnapsu, kurio pasekmės kiekvienam žinomos.

„Todėl aš sakau, jei Jūs skaitotė savo kareivius draugais, nepasigailėkite karts nuo karto pasiųsti jam pirma klasia kokią knygėlę, laikraštį, arba bent iškarpa žingeidėsnės laikraščio dalies. Jis mokės tą apkainuoti. Be to, dar suteiksite jam daug smagumo ir atnešite jam pačiam nemaža naudoti. Jis žinos, kas dedasi pas jus, protaus ir pagrįžęs stos jūsų eilėsnai ir taipgi pasiliks jūsų tikru draugu.

„Pastaroji mintis ne mano vieno, bet daugumos, su kuriais man tikos kalbėties. Taipgi aš nei truputį neabejoju, kad visi kiti mano rūšies panašiai mąsto. Ir kas paklausys mano nurodymo, tikiuosi ne vienam nereikės gailėties.

„Tšimant tuos dalykus, mes gyvename kaip pas Dievą už pečiaus, nors pastarasis kartais esti ne visai šiltas. Šitą vietą senovės laikuose Romėnai buvo užėmę per 500 metų. Tačiau mums yra užtikrinta, kad mums nereikės taip ilgai tarpe Fritzų trinties. Todėl vieni važiuojame namon, džiaugdamies savo giliuku, kiti rengiamės su nekantrumu keliauti vakaruosna, o dar kiti, pavydėdami pirmiems, mąstome kada keliausime į Berlyną pasižiūrėti, kaip jaučiasi „Unter den Linden“. Kur mano giliukas kris, tai nedrįstu tvirtinti pakol neatsirasu Chicagoj su paluiosavimo popieriais kišeniųje, arba Berlyne.

Spausdamas dešinę ir veldamas viso labo, pasilieku Su augsta pagarba, Steponas Biežis, 1-st Lieut. M. C., 345 Inf., M. D. A. P. O. 761, Am. Ex. F., Germany.

LINČIAVIMAI SUV. VALSTIJOSE.

Suv. Valstijos buvo vietatinė valstybė, kur valdžia toleravo linčiavimus. Todėl per pastaruosius 30 metų, nulinčiuota 3.224 žmonės, tarpe kurių yra 50 juodveidžių ir 11 baltveidžių moterų. Šiaurinėse valstijose linčiaavimo aukų buvo 219, pietinėse valstijose — 2.834, vakarinėse valstijose — 156, Alaskoje ir kitose valstijose — 15. 1918 metais nulinčiuota 63 juodveidžiai, iš kurių buvo 5 moters, ir 4 baltveidžiai.

DARBININKŲ REIKALAI

Pagal Suv. Valstijų Samdymo Biuro skaitlines — darbininkų perviršius ir trūkumus 34 valstijose, parodo, kad savaitę prieš 26 d. balandžio penkiolikos valstijų 32 miestuose buvo 82.600 darbininkų per daug, penkių valstijų šešiuose miestuose 2.450 darbininkų buvo per mažą, o keturiolikoje valstijų, 20 miestų darbininkų buvo tiek, kiek reikėjo.

Sulyginus tuos skaitmenis su vienos pirmesnės savaitės, pasirodo, kad padidėjimas šiek tiek pagerėjęs. Tai išaiškina tuo, kad pietuose pradėjo rasti darbių ant ukių.

Iš 58 miestų pranešama, — 28 arba 48% turi per daug; šeši arba 8.7% per mažą ir 20 miestų arba 43.3% tiek, kiek reikia. Skaitmenys yra paremti ant telegrafo pranešimų Samdymo Biuro iš 3.447 didesnių firmų.

Daugiausiai bedarbių buvo Youngstown, Ohio, — 13.000, t. y. jų skaičius užaugo 1.000 per savaitę, ir Louisville, Ky., kame ikišiol darbininkų trukdavo, dabar pasirodo 1.500 per daug. Svarbesnieji bedarbių sumažėjimai buvo Meriden, Ct., — 1.000; New Haven, — 2.000; Indianapolis, — 1.000; ir Portland, Oregon, — 1.200.

Naujoji Anglija. Išskyrus Connecticut Valstiją, praėjusios savaitės pranešimai parodo, kad darbininkų trukumas ir perviršius pagerėjo. Connecticut valstijoje bedarbių skaičius aštuoniuose miestuose siekia 19.900, o vieną savaitę pirmiau, tuose pat miestuose buvo 23.100. Tas sumažėjimas bedarbių yra daugiausiai Meridene ir New Havene, kuriuose sumažėjo po 3.000 bedarbių. Bedarbių randas Bridgeporte — 7.200; New Havene — 6.000; Meridene — 4.000; Norwich — 1.000; Derby — 700; Stamford — 400; ir New Londone — 300. Industrijos santykiai geri, išskyrus New Haven'ą, kame pranešama, jog dalykai nenustovėję.

Stafford Springs, Tarrington ir W. Willimantic darbininkų tik tiek, kiek reikia. Iš Portland, Me., pranešama perviršius 800 vietojė 1.000 už pirmesniąją savaitę, tai yra svarbiausis bedarbės miestas toje valstijoje. Fall River, Mass., ikišiol budavo bedarbių, dabar praneša, jog darbininkų per mažą. New Hampshire, Rhode Island ir Vermont valstijose darbininkų kaip tik užtenka.

Centralės Valstijos. Trukstant tikrų skaitmenų iš New Yorko, Buffalo, kame ikišiol budavo nemažas skaičius bedarbių, yra svarbiausis valstijos bedarbių centras, iš kurio pranešama 8.500 bedarbių. Rochester'yje esama 3.500; Uticoje — 6.200 bedarbių. Binghamtone, Yonkers ir Glens Falls praneša, jog darbininkų tik užtenka, — industrialiai santykiai geri, išskyrus Rochesterį, kame pranešama, jog santykiai esą įtempti; o New Yorko mieste nenustovėję.

Šiaurvakariai. Illinois, Chicago, East St. Louis, Joliet ir Rockfordas praneša perviršius; Rock Island

tik užtenkamai. Industrijos santykiai geri visoje valstijoje, išskyrus Rhode Island, kame santykiai gana aštrūs. Nebraska, Wisconsin, Minnesota, North ir South Dakota, pramonėje darbininkų užtenka, truksta ant ukių.

Centro Vakariai. Youngstown, Ohio, esama 13.000 bedarbių, — industrijos santykiai nenustovėję. Nėra pranešimų iš Clevelando. Indiana, Indianapolis su 3.000 bedarbių svarbiausia valstijos bedarbių vieta, — industrijos santykiai geri. Kentucky, Louisville bedarbių 1.500 — industrijos santykiai aštrūs, truksta kiek darbininkų ant ukių.

Pietai ir Pietryčiai. Darbininkų industrijos dalyse kaip tik užtenka Marylande, Virginijoje, North Carolinoje, Georgijoje, Floridoje, Alabamoje, Missisipi, Tennessee, Louisianoje, Missourio, Arkansas, Texas, Oklahoma ir South Carolinoje. Pradeda trukti darbininkų ant ukių, — Columbus, S. Carolina truksta darbininkų 1200, Charlestowne — 500, tai didžiausis darbininkų trukumas.

Pacifiko Pakrantėse. Salygos pradeda čia gerėti. Iš Portlando (Oregon) pranešama, jog yra 1200, vietoje 4500 praėjusią savaitę. Iš Oaklando pranešama, jog tik užtenkamai darbininkų, o Los Angeles 500 bedarbių pasidaugino ir dabar ten esama 7500. Iš Washingtono pranešama, jog per daug darbininkų industrijos darbuose, salygos nenustovėjęs ir truksta darbininkų ant ukių ir giriose.

TRUPUTIS APIE LIETUVIŲ BIURĄ.

New York'o mieste Lietuviai turi savo biurą platinti lietuvišką propagandą tarp svetimtaučių. Pačiam didžiausiojo miesto centre randasi vieta, apie kurią bruzda ir sukasi visos veikimas, netik tarp Lietuvių, Amerikoje gyvenančių, bet ir po visą pasaulį. Užėjime ir pasiūlymėse ir taip vadina mūsų biurą, kuris jau pradeda veikti milžinišką darbą. Čia yra prisiūnėjam iš visų kolonijų laikraščiai, iš kurių yra renkami straipsniai, kur rašoma apie lietuvių veikimą. Į čia suvarius kablegramos ir žinios iš Europos ir iš visų pasaulio dalių ir čia yra renkama medžiaga apie Lietuvius ir apie Lietuvį, kuria manoma kaip ant delno parodyti, kaip Lietuviai yra veiklūs. Kad tą Lietuvį publikacijos darbą palaikytų, patartina kad lietuviškųjų kolonijų veikėjai susistytų ir toliau ir vietinius Anglų laikraščius žinias apie vietos Lietuvių veikimus, o tą patį dieną ar už dienos jau atskris tas žinios į mūsų ofisą, kas tokioje kolonijoje Lietuviai turėjo demonstraciją ar buvo apvaikščiojimas ar taip kokis paliečiantis Lietuvos atsitikimas. Beto, šitame New York'o biure randame ir šiaip žmonių-specialistų, kurie rašo straipsnius apie Lietuvius savo išdirbtose srityse. Iš čia yra išsiuntinėjama kas savaitę į kiekvieną Anglų redakciją po visą Ameriką

trumpi straipsneliai, kurie laikas nuo laiko talpinami įvairiuose Amerikoje einančiuose laikraščiuose. Visas darbas turi būti sutvarkytas taip, kad būtų galima turėti pilni aprašymai apie lietuvių gyvenimą.

Neprabėgę diena, kurioje nerastum Amerikiečių laikraščioje apie Lietuvius arba apie Lietuvį. Didžiama jau žino apie Lietuvos klausimą, bet dar tik prasideda darbas. Visi turime veikti išvien ir toliau, kad tą publikaciją palaikytų, kol Amerikiečiai pilnai ir visiškai nepažins Lietuvius ir kol Amerikos valdžia nepripažins Lietuvos neprigulmębę.

Ponas Bielskis gal ir džiaugėsi, kad dėl jo kišimosi, kur nereikia, sustabdyta Lietuvos šelpimo darbas, — bet pasirodo, kad Lietuva pirmą d. gegužės jau gavo pašalpą netik už tuos \$130.000, likusius nuo Lietuvos Dienos, bet ir daug daugiau.

Amerikos Raudonasis Kryžius, kaip matome, neapleidžia mūsų. Ačiū!

PALENGVINA INGYTI NAMUS.

Naujas Projektas padėti Darbininkams Įsigyti Namus.

Kaikurie lokaliai komitetai, kurie buvo sudaryti, kad sumažinti plėšimą nuomų už namus, pradėjo veikti naują darbą, kad palengvinti nuomas, padedant veikėjams, kurie stengiasi padauginti namų skaičių.

Pranešimas, kurį gavo namų registracijos ir informacijos skyrius prie Suv. Valstijų Apgyvendinimo Komiteto, suteikia planą, rašant darbininkus statyti nuosavus namus. Toks planas buvo pradėtas pildyti buvusio pirmininko Rent Profiteering Komiteto, New Londone, Conn.

Į tą planą įeina inkorporuota bendrovė su \$25.000 kapitalo. Tokie darbininkai, kurie gali išmokėti 10 nuosimėjų namų ir loto vertės gaus 50% paskolos iš bankos ant pirmojo mortgage, o likusius 40% gaus iš bendrovės, kuri paims kaip užtikrinimą antrąjį mortgage. New Londono darbininkai sutiko paskolinti bendrovei iki 75% antrojo mortgage, kuris duodamas kaip užtikrinimas. Taip bendrovės fondas indėtas į nuosavybę išneša nedaugiau kaip 10 nuosimėjų nuosavybės vertės ir bendrovės kapitalo užtenka padėti išstatyti namų už \$250.000 vertės. Tuo pačiu laiku tie, kurie statos namus išmoka savo skolą po vieną nuosimtį per mėnesį. Taip bendrovė turi užtektinai kapitalo, kad varyti toliau savo darbą.

Išmokėjus antrąjį mortgage, bendrovė įteikia saviininkui visus raštus.

DĖL KARĖS APSAUGOS.

Sekretorius Glass išleido naują įsakymą link valdiškos apsaugos. Tuo įsakymu tik po devynių mėnesių už apsaugos nemokėjimą kareivius suspenduoja.

Už Valdišką apsaugą reikia užsimokėti pirmą dieną to mėnesio, prieš kurį kareivius yra atleidžiamas, bet galima tai užmokėti kurią nors dieną per tą mėnesį. Jei per mėnesį neapmokama, tai dar du mėnesius laiko duodama, kad tą priedermę atlikti. Užsibaigus devyniasdešimties dienų periodui, apsauga bus sulaikyta už neužsimokėjimą.

Jei po atleidimo iš kariuomenės atleistasai užsimoka laike pirmųjų trijų mėnesių, jo apsauga nepertraukiama ir jo paties pasisakymas, kad jis yra tokioje pat sveikatoje, kaip kad buvo laike atleidimo, bus priimtas kaip ir medikališki kvotimai.

Po tų trijų mėnesių apsauga yra sulaikyta už nemokėjimą, bet duodama šeši mėnesiai laiko, per kurį apsauga galima atnaujinti, užmokant visus užsivilkusius mokesnius ir suteikiant gydytojo patikslinimą, kad aplikantas, norintis atnaujinti savo apsaugą yra sveikas.

IŠ LIETUVOS

Iš Kauno darbininkų rūšių. Vasario 10 d. išėjo rusų kalba lapelis „Centralinio profesionalinių sąjungų biuro Kauno mieste žinios Nr. 1.“ Jis žada išsiviešinti daryk ir mėnesį. O profesionalūs sąjungoms sustiprėjus žada paplatėti. Jis praneša, kad pernai lapkričio 10 d. įvyko pirmas Kauno profesionalių darbininkų susirinkimas, kuris išrinko profesinių sąjungų organizavimui komisiją.

Laikui slenkant, visokių profesijų darbininkai organizavosi, taip kad dabar Central-biure esą apie 1500 organizuotų darbininkų.

Darbininkų padėjimo būta labai apverktino: prie bloginių sąlygų, menko amokėjimo, darbuodavosi po 18 valandų į parą. Tad visų amatų darbininkai, per savo prof. sąjungos atstovus išstātė savo už darbą reikalavimus, kas tapo maždaug išpildyta.

Kepėjai iškovojo už duonos pečiū (20 kepalukų) iškepiamą 12 markių. Už duoną (16 kep.) 10 mrk. Už mažesnių pečių pikliavotduonės 16 markių.

Adatų darbininkai sudarė savo sąjungą, iškovojo 8 val. darbo dieną, pakėlimą užmokesnio ir kitus darbininkams pagerinimus.

Statytojai, murininkai, teplotojai ir tt., darbų nesant, įsteigė savo sąjungos ant kooperatinių pradžių dirbtuve ir pasekmingai darbuojasi.

Metalininkai (metalistai) darbų nesant, esą be darbo.

Odininkų padėjimas blogas — nesą darbo.

Spaustuvių darbininkai su siburė į sąjungą tik sausio 1 d. š. m. Dabar esą apie 70 narių. Valdyba išdirbo tarifą, pagal kurį spaustuvių darbininkai (zeceeriai) tapo padalinti į 3 skyrius (kategorijas). 1 mo skyriaus raižd. rink. gauna į savaitę 75 rub., 2-ro skyr. — 65 r., 3-čio skyr. — 60 rublių.

Vasario 14 d. spaustuvių darbininkai susirinkę skaitė dirbamuosius sąjungos įstatus, kuriuos galutinai išdirbė išrinko komisiją. — Beto, kasdien kilant maisto ir

dangos kainoms, tapo nutarta reikalauti prie gaunamų algų kas savaitę pridėti po 15 rublių.

Darbininkas.

A. a. Karininkas Antanas Juozapavičius. — Gindami nepriklausomos Lietuvos vėliavą, mūsų vyrai-karžygiai žusta karės frontuose. Jų mirtis mūsų tautos sieloni kas kartas deda sunkesnių atdusių, kuriais lemia šiandien gyventi visos Lietuvos sunums.

Neskaitant tų, kuriems teko dėl Lietuvos laisvės pražiusiems mirti Sibiro kalėjimuose, arba mirti per sunkų darbą dar jaunystės metais — ligi šiol visos mūsų kovų tradicijos yra atstumtos per šimtus metų.

Ir netolima ateitis, dar skelbiant pereitų metų nepriklausomybės obalsį, retai kuris mūsų tikėję ateiti, kur per kadais nukapotas sunų galvas reikės nešti tautos laisvės vėliavą, kad kuris nors priešininkas jos nepaglemžtų.

Jau šiandien visa aišku: gal tiek busime laisvi, kiek mokėsime rankoje kardu laikyti. Visi mūsų kareiviai kunija tas tradicijas, kurių neišvengė gal nei viena tauta, jei nenorėjo būti kitių bspaudžiama bei naudojama.

Lietuvių visuomenė yra drangus kiekvienas kareivis, einąs galvą guldyti dėl tėvynės. Ir teisingai per Tautos Šventę vasario 16 d. įvyko pirmas Kauno profesionalių darbininkų susirinkimas, kuris išrinko profesinių sąjungų organizavimui komisiją.

Laikui slenkant, visokių profesijų darbininkai organizavosi, taip kad dabar Central-biure esą apie 1500 organizuotų darbininkų.

Darbininkų padėjimo būta labai apverktino: prie bloginių sąlygų, menko amokėjimo, darbuodavosi po 18 valandų į parą. Tad visų amatų darbininkai, per savo prof. sąjungos atstovus išstātė savo už darbą reikalavimus, kas tapo maždaug išpildyta.

Kepėjai iškovojo už duonos pečiū (20 kepalukų) iškepiamą 12 markių. Už duoną (16 kep.) 10 mrk. Už mažesnių pečių pikliavotduonės 16 markių.

Adatų darbininkai sudarė savo sąjungą, iškovojo 8 val. darbo dieną, pakėlimą užmokesnio ir kitus darbininkams pagerinimus.

Statytojai, murininkai, teplotojai ir tt., darbų nesant, įsteigė savo sąjungos ant kooperatinių pradžių dirbtuve ir pasekmingai darbuojasi.

Metalininkai (metalistai) darbų nesant, esą be darbo.

Odininkų padėjimas blogas — nesą darbo.

Spaustuvių darbininkai su siburė į sąjungą tik sausio 1 d. š. m. Dabar esą apie 70 narių. Valdyba išdirbo tarifą, pagal kurį spaustuvių darbininkai (zeceeriai) tapo padalinti į 3 skyrius (kategorijas). 1 mo skyriaus raižd. rink. gauna į savaitę 75 rub., 2-ro skyr. — 65 r., 3-čio skyr. — 60 rublių.

Vasario 14 d. spaustuvių darbininkai susirinkę skaitė dirbamuosius sąjungos įstatus, kuriuos galutinai išdirbė išrinko komisiją. — Beto, kasdien kilant maisto ir

dangos kainoms, tapo nutarta reikalauti prie gaunamų algų kas savaitę pridėti po 15 rublių.

Darbininkas. — Gindami nepriklausomos Lietuvos vėliavą, mūsų vyrai-karžygiai žusta karės frontuose. Jų mirtis mūsų tautos sieloni kas kartas deda sunkesnių atdusių, kuriais lemia šiandien gyventi visos Lietuvos sunums.

rant, velionis buvo paskirtas Lietuvos Valst. Tarybos įgaliojiniu Orsoje tremtiniams grąžinti iš Rusijos. Jo draugai matė jį kaip vieną žymiausių kovotojų dėl laisvės.

Dalykams vėl kitaip vystant, kada jau Lietuvos žemėje, Vilniuje, ėmė organizuoti pirmoji Lietuvos kariuomenės užmazga, velionis vėl ėmėsi artimo darbo toje srityje.

Prof. Valdemarus esant ministeriu pirmininku ir drauge karės ministeriu, karininkas Antanas buvo jo adjutantas. Paskutiniaisiais laikais, prof. Valdemarus išvažiavęs į užsienį, velionis, važiuodamas drauge, gyveno Berlyne, Danijoje ir kitur.

Grįžęs iš užsienio, kur, anot jo žodžių „nusibodo važinėti, reikia eiti kariauti“, jis įstojo pulkan ir laikinai ėjo pulko vado pareigas. Pats velionis skaitėsi pulko vado padėjėjas.

Grįžo iš užsienio jau žinodamas, kad mūsų valdžia pasitraukė iš Vilniaus. Velionis daug kas rišo su Vilniumi, kaip kiekvieną iš mūsų. Ta mintimi vedinas grietėčiau pasišventė būti pulke.

Tik štai vasario 13 d. Alytaus karininkui Antanui buvo skirta didvyriškai mirti nuo priešininko kulkos. Tą dieną rusų kariuomenė Alyvis, einąs galvą guldyti dėl tėvynės. Ir teisingai per Tautos Šventę vasario 16 d. įvyko pirmas Kauno profesionalių darbininkų susirinkimas, kuris išrinko profesinių sąjungų organizavimui komisiją.

Laikui slenkant, visokių profesijų darbininkai organizavosi, taip kad dabar Central-biure esą apie 1500 organizuotų darbininkų.

Darbininkų padėjimo būta labai apverktino: prie bloginių sąlygų, menko amokėjimo, darbuodavosi po 18 valandų į parą. Tad visų amatų darbininkai, per savo prof. sąjungos atstovus išstātė savo už darbą reikalavimus, kas tapo maždaug išpildyta.

Kepėjai iškovojo už duonos pečiū (20 kepalukų) iškepiamą 12 markių. Už duoną (16 kep.) 10 mrk. Už mažesnių pečių pikliavotduonės 16 markių.

Adatų darbininkai sudarė savo sąjungą, iškovojo 8 val. darbo dieną, pakėlimą užmokesnio ir kitus darbininkams pagerinimus.

Statytojai, murininkai, teplotojai ir tt., darbų nesant, įsteigė savo sąjungos ant kooperatinių pradžių dirbtuve ir pasekmingai darbuojasi.

Metalininkai (metalistai) darbų nesant, esą be darbo.

Odininkų padėjimas blogas — nesą darbo.

Spaustuvių darbininkai su siburė į sąjungą tik sausio 1 d. š. m. Dabar esą apie 70 narių. Valdyba išdirbo tarifą, pagal kurį spaustuvių darbininkai (zeceeriai) tapo padalinti į 3 skyrius (kategorijas). 1 mo skyriaus raižd. rink. gauna į savaitę 75 rub., 2-ro skyr. — 65 r., 3-čio skyr. — 60 rublių.

Vasario 14 d. spaustuvių darbininkai susirinkę skaitė dirbamuosius sąjungos įstatus, kuriuos galutinai išdirbė išrinko komisiją. — Beto, kasdien kilant maisto ir

dangos kainoms, tapo nutarta reikalauti prie gaunamų algų kas savaitę pridėti po 15 rublių.

Darbininkas. — Gindami nepriklausomos Lietuvos vėliavą, mūsų vyrai-karžygiai žusta karės frontuose. Jų mirtis mūsų tautos sieloni kas kartas deda sunkesnių atdusių, kuriais lemia šiandien gyventi visos Lietuvos sunums.

Dalykams vėl kitaip vystant, kada jau Lietuvos žemėje, Vilniuje, ėmė organizuoti pirmoji Lietuvos kariuomenės užmazga, velionis vėl ėmėsi artimo darbo toje srityje.

Prof. Valdemarus esant ministeriu pirmininku ir drauge karės ministeriu, karininkas Antanas buvo jo adjutantas. Paskutiniaisiais laikais, prof. Valdemarus išvažiavęs į užsienį, velionis, važiuodamas drauge, gyveno Berlyne, Danijoje ir kitur.

Grįžęs iš užsienio, kur, anot jo žodžių „nusibodo važinėti, reikia eiti kariauti“, jis įstojo pulkan ir laikinai ėjo pulko vado pareigas. Pats velionis skaitėsi pulko vado padėjėjas.

Grįžo iš užsienio jau žinodamas, kad mūsų valdžia pasitraukė iš Vilniaus. Velionis daug kas rišo su Vilniumi, kaip kiekvieną iš mūsų. Ta mintimi vedinas grietėčiau pasišventė būti pulke.

Tik štai vasario 13 d. Alytaus karininkui Antanui buvo skirta didvyriškai mirti nuo priešininko kulkos. Tą dieną rusų kariuomenė Alyvis, einąs galvą guldyti dėl tėvynės. Ir teisingai per Tautos Šventę vasario 16 d. įvyko pirmas Kauno profesionalių darbininkų susirinkimas, kuris išrinko profesinių sąjungų organizavimui komisiją.

Laikui slenkant, visokių profesijų darbininkai organizavosi, taip kad dabar Central-biure esą apie 1500 organizuotų darbininkų.

Darbininkų padėjimo būta labai apverktino: prie bloginių sąlygų, menko amokėjimo, darbuodavosi po 18 valandų į parą. Tad visų amatų darbininkai, per savo prof. sąjungos atstovus išstātė savo už darbą reikalavimus, kas tapo maždaug išpildyta.

Kepėjai iškovojo už duonos pečiū (20 kepalukų) iškepiamą 12 markių. Už duoną (16 kep.) 10 mrk. Už mažesnių pečių pikliavotduonės 16 markių.

Adatų darbininkai sudarė savo sąjungą, iškovojo 8 val. darbo dieną, pakėlimą užmokesnio ir kitus darbininkams pagerinimus.

Statytojai, murininkai, teplotojai ir tt., darbų nesant, įsteigė savo sąjungos ant kooperatinių pradžių dirbtuve ir pasekmingai darbuojasi.

Metalininkai (metalistai) darbų nesant, esą be darbo.

Odininkų padėjimas blogas — nesą darbo.

Spaustuvių darbininkai su siburė į sąjungą tik sausio 1 d. š. m. Dabar esą apie 70 narių. Valdyba išdirbo tarifą, pagal kurį spaustuvių darbininkai (zeceeriai) tapo padalinti į 3 skyrius (kategorijas). 1 mo skyriaus raižd. rink. gauna į savaitę 75 rub., 2-ro skyr. — 65 r., 3-čio skyr. — 60 rublių.

Vasario 14 d. spaustuvių darbininkai susirinkę skaitė dirbamuosius sąjungos įstatus, kuriuos galutinai išdirbė išrinko komisiją. — Beto, kasdien kilant maisto ir

dangos kainoms, tapo nutarta reikalauti prie gaunamų algų kas savaitę pridėti po 15 rublių.

Darbininkas. — Gindami nepriklausomos Lietuvos vėliavą, mūsų vyrai-karžygiai žusta karės frontuose. Jų mirtis mūsų tautos sieloni kas kartas deda sunkesnių atdusių, kuriais lemia šiandien gyventi visos Lietuvos sunums.

Dalykams vėl kitaip vystant, kada jau Lietuvos žemėje, Vilniuje, ėmė organizuoti pirmoji Lietuvos kariuomenės užmazga, velionis vėl ėmėsi artimo darbo toje srityje.

Prof. Valdemarus esant ministeriu pirmininku ir drauge karės ministeriu, karininkas Antanas buvo jo adjutantas. Paskutiniaisiais laikais, prof. Valdemarus išvažiavęs į užsienį, velionis, važiuodamas drauge, gyveno Berlyne, Danijoje ir kitur.

Grįžęs iš užsienio, kur, anot jo žodžių „nusibodo važinėti, reikia eiti kariauti“, jis įstojo pulkan ir laikinai ėjo pulko vado pareigas. Pats velionis skaitėsi pulko vado padėjėjas.

Grįžo iš užsienio jau žinodamas, kad mūsų valdžia pasitraukė iš Vilniaus. Velionis daug kas rišo su Vilniumi, kaip kiekvieną iš mūsų. Ta mintimi vedinas grietėčiau pasišventė būti pulke.

Tik štai vasario 13 d. Alytaus karininkui Antanui buvo skirta didvyriškai mirti nuo priešininko kulkos. Tą dieną rusų kariuomenė Alyvis, einąs galvą guldyti dėl tėvynės. Ir teisingai per Tautos Šventę vasario 16 d. įvyko pirmas Kauno profesionalių darbininkų susirinkimas, kuris išrinko profesinių sąjungų organizavimui komisiją.

Laikui slenkant, visokių profesijų darbininkai organizavosi, taip kad dabar Central-biure esą apie 1500 organizuotų darbininkų.

Darbininkų padėjimo būta labai apverktino: prie bloginių sąlygų, menko amokėjimo, darbuodavosi po 18 valandų į parą. Tad visų amatų darbininkai, per savo prof. sąjungos atstovus išstātė savo už darbą reikalavimus, kas tapo maždaug išpildyta.

Kepėjai iškovojo už duonos pečiū (20 kepalukų) iškepiamą 12 markių. Už duoną (16 kep.) 10 mrk. Už mažesnių pečių pikliavotduonės 16 markių.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEWARK, N. J.

Gegužės 15 d. š. m. Newarko lietuviai turėjo susirinkimą Lietuvių Svetainėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Susirinkimą atidarė seržantas V. Vaškas, ragindamas visus jaunus vyrus dėti į LIETUVOS LIUOSY-BĖS SARGŲ pulkus. Susirinkimą atidarant, Vyčių choras, po vadovystę prof. J. Banio, sugieda L. ir A. Hymnus.

Vakaro vedėju išrinktas serž. V. Vaškas. Toliaus renkama valdyba ir išrinkti sekretoriai: serž. V. Vaškas — pirm., A. A. Pempė — vicepirm., A. Žiugžda — kasin., A. S. Trečiokas — sekretorius.

Sekantieji vyrai prisirašė į L.L.Sargų Newarko Pulką: Serž. V. Vaškas, Serž. Otto Čunis, Serž. J. Karlonis, Rusų Oficerius A. A. Pempė ir J. Nevulis, A. Milius, S. Tarasas, K. J. Švedas, Z. Selvestravicius, S. J. Misunas, K. Krumėnas, Jonas Budėnas, Juozas Budėnas, M. Jaškauskas, B. Kairis, P. Elseika, M. Kulkus, A. Pečikonis, A. Biliavičius, A. Žiugžda, F. Nedvaskas, J. Jankauskas, A. W. Lezas, A. Baltutis, R. Sarapas, W. Bingle, A. Roffa, J. Šaltainis, J. Kavaliauskas, S. Tarasas, J. Kidulaitis, J. Dubieckas ir A. S. Trečiokas. Viso — 35.

Čia prisirašė vyrai beveik visi yra buvę kareiviai. Todėl manoma, kad trumpą laiką sudaryti bent iš kelių šimtų L. L. Sargų Pulkas.

Gegužės 28 d. L. L. S. susirinkime nutarta šį pradėti darbą, t. y. L. L. Sargų org. paskelbti viešai per laikraščius ir tuomi paraginti kitų kolonijų lietuvių panašiai elgties.

A. S. Trečiokas.

KULPMONT, PA.

Eagle Silk Mill darbininkai streikuoja jau antra savaitė. Pirmą streiko savaitę buvo labai trukšminga: buvo riaušių ir areštų. Gegužės 22 d. skebė ir policija labai brutaliai sumušė p-lę Navickaitę, kuri tą dieną pikietavo. Dabar ji guli Shamokin ligoninėje. Žmonės kalba, kad vargiai pasveiksianti. Prieš mšeikšas yra užvesta byla. Kompanijos agentai, policija ir kaiku rie miesto viršininkai iš viešos pusės, o streikuojančios merginos ir didelė dauguma angliakasių — iš kitos pusės bylą stumia į priekį.

Gegužės 26 d. prieš pietus Eagle Silk Mill kompanijos bosai skebus išslavė su šluota lauk iš dirbtuvės ir duris uždarė. Skebų vos keli buvo belikę ir kompanijai, matyt, nebeapsimokėjo leisti mašinų į veikimą, ir ji jas sustabdė nežinotam laikui.

Tą pačią dieną į Wilson School buvo šaukiama didelė mitingas, kuriame kompanijos su streikieriais vedė derybas dėl susitaikymo.

Gegužės 24 d. plačiai čion žinomo St. Aleksandro vyresnėji 11 metų dukrelė labai skaudžiai sužeidė elektro karas. Dabar ji ligonbutyje. Sako, kad pasveiks.

Vienas iš SLA. 241 kp.

stulpų, nepersenai sugrįžęs iš karės, p. Juozas Lengvinas su p-lę Mockapetriute susižiedavo ir nepoigam bus vestuvės!

Eina gandas, kad 241 S. L. A. kp. baus tuos savo narius, kurie laike Silk Mill darbininkų streiko skebavo. SLA. Narys.

E. ST. LOUIS, ILL.

Gegužės 17 ir 19 dd. vietinės LSS. 88 kp. prakalbėse kalbėjo J. Jukelis. Pirmą vakarą žmonių buvo nedaug, nei kolekto nebuvo. Antroje vakarą biskį daugiau. Mat, pirmą vakarą buvusieji papasakojo nebuvusius, kad kalbėtojas daug juokų pripasakojo ir uždykė. Antra, — 18 d. kun. Kalasinskis iš sakyklos pasakė, kad subatoj buvo „Lietuvių cecilikų, bolševikų ir bedievių prakalbos ir bus dar ir pamedėlyj.“ Jis sakė: „na, ką jau su tais bolševikais, kad jie taip daro, ale kad ir tautiškas Susivienijimas (su-prask SLA.), kad ir tie paršikviečiai Mockų prakalbų sa-kyti (SLA. vietinė kp. ne-kvietė jokio kalbėtojaus ir nei nesitarė kviešti, o jau kun. pagarsino!)...“ Žinoma, kiek tikslai galėdamas barė parapijonus, kad nei vienas neitų į bedievių prakalbas. Bet tą antrąjį vakarą daugiau suėjo ir nekurie parapijonai klausinėjo pas SLA. narius, kada bus tos Mockaus prakalbos (apie ką SLA. nieko nežino). Tą paskutinį vakarą suklekto 25 dol. su centais.

Kalbėtojas visko pripasakojo, bet nesakė apie svarbiausią dalyką, būtent kokios mokyklos darbininkams geriausios ir kokios yra geros, ir ar darbininkams reikalingas mokslas. Apie tą nutylėjo. Gal, pagal jį, darbininkai tikslai turi kovoti ir revoliucijas kelti, o ne šviesties, lavinties ir buti dorais žmonių mylėtojais?

Darbininkas.

WORCESTER, MASS.

Trukumai.

Čionykščiai Lietuviai nesistengia padaryti to, ką kolonijos padaro, tai yra kad sudarius bendrą akciją iš visų apšviestiesniųjų žmonių, kad reklamuoti tarpe svetimtaučių apie Lietuvį kultūrą, muziką, dainas, istoriją ir tt.

Nusiskundžiant nebuvimu kam panašų darbą varyti, tai būtų užgavimas visos kolonijos ir didelių prasižengėlių korespondentą galėtų padaryti, nes šioje kolonijoje yra darbsčių Lietuvių, būtent:

1) Du jauni kunigai — klebonas J. J. Jakaitis ir vikaras J. Čaplikas, darbštūs vyrai, daug gero padarę dėl Lietuvos laisvės išgavimo, o taip pat uoliai dirbą ir katalikų bei bažnyčios labui.

2) „Amerikos Lietuvių“ leidėjas M. Paltanavičius, kuris visuomet savo rimtais patarnavimais ir patarimais daug duoda žmonėms paraginti prie apšvietos ir supratimo, kad žmogaus ateities gerovė tik moksle ir apšvietoje.

3) Šaunus gydytojas Pr. Puskunigis, S. V. armijoje

buvęs pirmuoju Leitenantu, uoliai tarnauja vietiniams Lietuviams.

4) M. Avietėnaitė, „A. L.“ Redaktorė, žymi publicistė ir mokinusi Šveicarijos Universitetuose.

5) U. Jakubauskaitė, publicistė, buvusi „Draugo“ Redaktorė, dabar, vėliau — „Darb.“, „Moterių Dirvą“ ir „Aušrinę“ rėdė.

6) J. Neviackas, „Dilgėlių“ leidėjas ir veikėjas.

7) Dantistės mokslo baigianti Birutė Bernočaitė.

8) Puišutė, advokatės mokslo baigianti ir kalbėtoja.

9) P. Baevinkutė, mums ir gera patriotė.

10) A. Rozmienė (Jakubaitė), mums.

11) B. Mingilas, rašytojas, parašęs dramą V akty „Gyvenimo Verpetė“ ir abelnai gerai pasipažįstas su dramos veikalais.

12) J. Galiauskas, telegrafistas.

13) V. M. Čikanauskas, einas telegrafisto mokslo.

14) A. Dabrila, bendradarbis svetimtautiškų laikraščių ir lietuviškų mokytojų praeitį žiemą „Aušrelės“ draugijos vakariniuose kursuose.

15) P. Zataveckas, platin tojas literatūros, rėmėjas kiekvieno naudingo sumanymo, organizatoriaus ir agitatoriaus už naudingus dalykus.

16) Chorų vedėjai: Šv. Kazimiero Parapijos choro vedėjas — A. Visminas; L. S. S. Vaikų choro vedėja — M. Jablonskaitė; L. Dramos ir Dailės Dr. „Aušrelės“ choro vedėjas — komp. M. Petrauskas (pastarasis tik dvi dienas savaitėje čia buvo).

17) Solistai ir solistės pirmos eilės — P. Skrickis, A. Čiginskas, A. Purvinskas, J. Zemaitis, P. Steponkus ir P. Milius; L. D. Šaltėnaitė, E. Baltrušaitė, V. Timinskaitė, M. Šukiutė, M. Jablonskaitė, O. Krapkaitė. Minėtos įniegos seniaus, kuomet čia vargonininkavo p. J. Čižauskas, veikė su juo išvieno; gi dabar išsiklirė kur kam patinka, nes centro nėra...

Čia randasi visokių žmonių, partijų ir bepartijų, bet nei vieno nėra kurs save vadintų tautiniu išgama, o ne Lietuviu, — visi kaip vienas save vadina Lietuvį tautos sunais ir dukterimis. Taigi ar nevertėtų, atmetus partijinius ginčus, padaryti bendrą frontą nors sekantiuose dalykuose, kurie būtų taip naudingais dėl mūsų visų matutės Lietuvos, kaip tai — reiklamai svetimtaučių spaudoje, paskaitų rengimu dėl svetimtaučių apie Lietuvos istoriją, kultūrą ir daile, ir politinį veikimą.

Tas yra svarbu tautai, o galimai atlikti labai lengvai, nes tas nekenkia nei tikybai, nei pažiūroms, bet yra šventas darbas visų Lietuvy tautos žmonių pasitarnauti savo močiutės Lietuvos garbės pakėlimui.

Tiesa, čia dirba kaikiurie su pasišventimu dėl tėvynės vardo pakėlimo tarpe svetimtaučių, kaip štai — jaunąs „Aušrelės“ Dr. choras nepersenai statė V akty dramą „Gyvenimo Verpetė“, didelėje miesto svetainėje; anglų laikraščiai gražiai ap-

rašė. Dabar išleilės vėl buvo didelis perstatymas 8 d. Birželio, didžiausioje šio miesto svetainėje Polis Theatre; pelnas skiriamas Lietuvos reikalams, bus pasiųstas per Lietuvy Ekzekutyvą Komitetą Washingtone, arba bus perduotas atvykstantiems iš Lietuvos delegatams.

Tėmytojas.

ST LOUIS, MO.

Iš Jukelio prakalbų.

Neseniai čia kalbėjęs Jukelis pripasakojo daug dalykų, kurių ir jis pats nesupranta. Pagal jį, Lietuva jau esanti liuosa, jai nereikia pagalbos, Vilnius esąs Lietuvos ir tt. Jis nepasakė, kad Vilnių ir apielinkes plėšia Lenkai, ir kad Lietuviai turi ginties nuo jų. Jis kritikavo SLA. ir organą, kad „Tėvynė“ revoliucijos laike neagitavo ir neagituoja už bolševikus, ale užstoja ecarą (kaslink caro — tai jau Jukelinis šmeižtas. Red.).

Jis pasakojo, kad mums profesionalų nereikia, inteligencijos ir-gi nereikia. O pats tuo tarpu sako, kad reikia griebties apšvietos ir mokslo! Vadinasi, pats rėkia, pats muša! Sako, kad reikia imties už ginklų ir žudyti advokatus, kunigus, kapitalistus, daktarus, nes jie visi esą darbininkų plėšikai (ar-gi gali buti, kad Jukelis būtų taip kalbėjęs? Juk už tokią kalbą ir kurstymą jis galėtų buti uždarytas. Red.).

Abelnai imant, žmonės tik juokėsi iš jo kalbos, o ne pasimokėsi ko gerą ir naudingą.

St. Louietis.

DAYTON, OHIO.

Klerikalai trukdo kultūros darbus.

SLA. 105 kuopa rengė koncertą 15 d. gegužės kompozitoriui St. Šimkui ir p-lę M. Rakauskaitė.

Pajutę apie tai klerikalų puslyderiai, su dvasišku vadovu priešakyje, nutarė neleisti žmonių koncertan, — tą patį vakarą jie padarė kitą „koncertą“ su „programa“. Parapijonis, prigrąsinti kunigo, nedrįso nueiti į rimtą koncertą...

Mūsų miesto klerikalai, matyt, pabugo, kad žmonės, išgirdę savo tautos dainas ir kalbą, gali pradėti daugiau tarnauti savo tautai, o ne svetimiems dievams.

Matome, kas yra mūsų tautos priešai ir mūsų kultūros trukdytojai!

Tėmykštis.

ALLIANCE, OHIO.

Čia Lietuviai apart girtuokliavimo ir muštynių beveik niekuo kitu ir neužsiima, tad nėra kas ir į laikraščius parašo iš mūsų vargšius tamsaus gyvenimo.

Nuo 4 metų čia gyvuoja SLA. kuopa Num. 186. Narių turi apie 30. Gaila, kad mūsų kuopos nariai niekuo kitu nesirupina, kaip tik užsimokėjimu mokesčių ir laukimu pašalpos, jei atsitiktų liga. O apie surengimą prakalbų ar apie agitaciją prirašymui naujų narių — nėra nei kalbos.

Nežiurint tačiaus tokio nerangumo, socialistai varde SLA. 186 kp. buvo suren-

gę prakalbas p. J. Keriui iš Pittsburgh'o. Kalbėtojas gerai kalbėjo, pažangesnė publiką užganėdino ir priekupo prisirašė 5 nauji nariai. Tankiau rengiant prakalbas, būtų geresnė pasekmė kuopos augime.

Geg. 3 d. SLA. 186 kp. rengė balių. Publikos buvo labai daug. Buvo įvairių tautų. Butų buvę ir pelno, jeigu ne tuli nesusipratimai. Kuopa turėtų prižiūrėti atcityje, kad finansų prižiūrėjas baliuje būtų teisingas ir geras.

Narys.

SIMPSON, PA.

Čia darbą kasyklose eina pusėtinių. Dirbtuvių maž. Lietuvių čia priskaitoma apie 50 šeimynų. Lietuvos reikalams mūsų kolonija yra aukavusi suvirš 200 dol.

Yra ir tokių Lietuvių, kurie atsisako nuo savo tautos, — kada prašai aukų Lietuvos reikalams, tad jie sakosi esą *Paliokais!* O kada Lenkai užėina pas juos, tad jie sakosi esą *Lietuviais!* Mat, čionai ne stoka karėimui. Vyrams išėjus darban, kumutės vienos pas kitas su sieina prie alučio, pasigeria ir vaikšto su raudonom nosim, kaip indikai. O kada vyras, parėjęs iš darbo, randa savo bobą pusgirtę, tad nubara. Tada boba tariasi su kumutėmis, o šios, žinoma, nepasigaili pamokinių: ką čia, girdi, klausysi savo diedo, išvaryk jį lauk, arba pati jį pamesk! Taip ir atsitinka.

Senas Lietuvis.

GRAND RAPIDS, MICH.

„Draugo“ num. 91-me kun. Deksnys rašo, kad katalikiškos šio miesto draugijos nepageidauja Seimo. Tas netiesa. Pusė katalikiškų Draugijų išsireiškė už seimą ir už suvienijimą fondų. Kitos-gi dvi dar neišsireiškė, ar jos pageidauja seimo, ar ne. Tad iš kur kunigas žino, kad jos nepritaria seimui? Juk antai šv. Jurgio Dr-ja išnešė rezoliuciją, reikalaujama Seimo ir bendro išdo. Katalikiškos draugijos Vytauto D. L. K. Kareivių nariai priėmė tokią pat rezoliuciją. Jeigu tos draugijos kunigo yra laikos komos nekatalikiškos, tad kam kun. Deksnys kreipiasi į jas su parapijos reikalais? Vytauto Kareivių Draugija tarnauja bažnytinėse pamose, uniformose, laike 40-ųjų valandų pamaldų, Velykų naktį stovi ant sargybos prie grabo.

Jeigu kas kitas taip apsilenkty su teisybe, tai ne tiek nuostabu būtų. Bet kunigas turėtų būti dorenis ir pavyzdingesnis už kitus.

Jeigu kunigas užsipuola ant tautininkų, buk jie ne rimtai užsilaikę laike maldos seime (kas yra net sa), tai dėlko jis neišmoka savo parapijonų, kad jie pradėtų mityngus su maldą nebaigtų jų su keiksmais, kaip ne kartą pasitaiko.

Parapijos ir šv. Jurgio Draugijos Narys.

I klaną puolęs, sausas nekelsi.

Yra ko klausyti, o neyr! kam ko pasakyti.

PLETKOS PLETKELES

(Rašo GAIŽUPYS.)

Aš girdėjau tokią pletką: Vidurvakariuose yra miestas, kur keletas „biznierių“ sumanė bendrovę, konkurentę Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Vardą jai davė Statymo Bendrovė. Ją ypatin-gai rėmė kunigas Svogunas. Ta „firma“ sukėlė kapitalo \$6.000 ir užpirkė 45 lotus po \$1.000 kiekvienas; imokėjo \$10.000 (visus savo ir dar \$4.000 paskolino); ant lotų, toli už miesto, kur nylkas negyvena, suplanavo statyti 15 namų, — pigiausias namas \$3.900 ir brangiausias \$7.000. Vadinasi, jei kas nusipirktų tokį namą ant išmokesčio, tai turėtų mokėti kas mėnuo bent po \$50...

Vadinasi, gudrus biznierių, bebizniavodami, žmonių grašius sukišo į proper-tes, kurios iškils 21-me amžiuje!

—o—

Česnulis jau pradėjo darbą! Jau skelbia, kad tautininkai nei vieno cento nedavė politikos reikalams. O man pasakota ir priparodyta šitie dalykai, kuriuos atliko tautininkai:

a) išleido Lietuvos Žemlapi;

b) parupino Memorandum, kurio 90 nuosimėius pasirašė Tautininkų atstovai. Inž. T. Naruševičius;

c) Dr. Šliupas apvažiavo visą Rusiją, keldamas tremtinių tautinę samonę ir darbavosi Švedijoje Lietuvos laisvės reikalais;

d) Tautininkų pinigais pasiūst Europon atstovai Inž. Naruševičius ir adv. Lopat-bu buvo priimti Taikos Delegacijon;

e) Dr. Šliupas, Tautininkų rūpesniu ir dėka, darbavosi Londone ir sudarė ten Lietuvos atstovybę;

f) Dr. Šliupo tarpininkyste perduota Taikos Delegacijai Paryžiuje \$10.000;

g) Inž. Naruševičiaus tarpininkyste perduota Taikos Delegacijai Paryžiuje \$10.000.

Abelnai imant, Tautininkai dar nėra niekur susikompromitavę, darbą dirbdami. Jų surinkti pinigai apverčiami tyram politikos darbui.

—o—

Suraskime dabar, kur ejo klerikalų pinigai. Štai kur:

a) Jais buvo užlaikomi katalystės šalininkai Gabrys, Bartuška ir kiti, reikalavę Lietuvai karaliaus;

b) Klerikalų pinigais Mor-kunui buvo mokama 8.000 frankų į mėnesį, — o iš Morkuno buvo tiek naudos, kad jis rėmė ir gynė Gabrį, o Gabrys rėmė ir gynė Morkuną — ir abudu prisidėjo prie tvėrimo Augščiausios Tarybos, kad nuvertus Lietuvos valdžią;

c) Klerikalai siuntė Europon Česnulį, kurio Valdema-ras net į Delegacijos posėdį neįleido;

d) Klerikalai užlaiko Europoje kunigus Bartušką (monarchistą) ir Dobužį, kuriedu tvėrė (su kitais) Šveicarij Augščiausią Tarybą, — t. y. dirbo prieš Lietuvos valdžią.

e) Klerikalai dabar užlaiko Česnulį, kad šis keltų anarchiją po Lietuvy kolonijais.

Ir visvien jie balti, o tautininkai, anot jų, juodi!

—o—

Bielskis užsimanė Centralio Komiteto pinigus panaudoti bizniui: čia Ekzek. Ko-

mitetas pirsks maistą, siųs jį Lietuvon, parduos, gaus pinigų atgal, vėl pirsks maistą, vėl parduos, vėl gaus pinigų atgal, vėl pirsks, parduos...

Taip ir prisimena pasaka apie aną ukininką, kurs ketino versties pelių ir kačių kailiukais, — sakydamas:

— Auginsiu peles, jomis maitinsiu kates. Lupsiu kačių skuras, o kačių mėsa maitinsiu peles...

—o—

Kovo mėnesyje Bielskis skelbė, jog jau atsiims į savo rankas Lietuvy Dienos pinigus.

8 ir 10 d. balandžio Centralis Komitetas padarė sutartį su Am. Raud. Kryžium dėl šelpimo Lietuvos.

19 d. balandžio Bielskis „klause“ C. K-to, ar neverta perduoti Lietuvy Dienos pinigus į Ekzek. Komitetą, kad jis pirklyba užsiimtų.

30 d. balandžio iš Kopenhagos išplaukė Lietuvon laivas su 1.000 tonų maisto ir vaistų už Liet. Dienos pinigų.

3 d. gegužės Bielskis „laikė savo pareigą“ pranešti Raud. Kryžiui, kad be Bielskio ir jo draugų nevalia esą turėti pinigų panaudoti Lietuvos šelpimui.

10 d. gegužės laivas pasiekė Lietuvą — badaujantieji mūsų broliai gavo drabužių, maisto ir vaistų už \$225.000.

Tai tokia yra istorija. Ir Bielskis su savo draugais nieko nepesė: šelpimo Lietuvos nesutrukdė!

—o—

Dėlko Bielskis nepasirūpi na gauti savo „skymams“ tuos \$150.000, kurie yra Tautos Fonde?

Gal Tautos Fondas netiki dideliems Bielskio bizniškiems gabumams, kad tų pinigų neduoda?

—o—

O juk būtų buvę gera Bielskiui su draugais gauti Lietuvy Dienos pinigus į savo rankas: tur buti ne be reikalo naujoji Pramonės Bendrovė apsirinko sau ir adresą Ekzek. Komiteto: iš krivos būtų darę biznį su suaukautais pinigais!

Die jiems padėk tokį biznį daryti su Tautos Fondu, jei prie jo galės prieiti. O prie Liet. Dienos pinigų Tautininkai neprileido tų prasmatnių biznierių!

—o—

Ar girdėjote, kad ir kun. Ališauskas ne iš prastųjų? Tas pats, dėl kurio išdygo Kutros istorija. Europoje jisai vadinosi Count Olšanski-Olševski, — t. y. Grafas Olšanski-Olševski.

Ar kas nežinote, kokieje parapijoje ir iš kokio vargdienio muzikėlio jisai buvo kilęs?

—o—

Perskaičius Gabrio laišką, nenoromis atsimeina ta Duonelaičio poemos vieta, kur kalbama, kaip svečias, ažu-stalėje, laike česnies „nešvankų kvapą paleido...“

—o—

Ar ir kas organizuoja Raudonąjį Lietuvos Kryžį? Ir kiek jau atsiekta?

Kas ir kur renka Lietuvai drabužius? Ir kiek jau surinkta?

Kas siunčia Lietuvon pagalbą?

Bus gudrus, kas pasakys, jog tie darbai yra dirbami.

AUKOS LIETUVAI

Kovo ir Balandžio mėnesiuose šimtinių, penkdešimtinių ir dvidešimt penkinių armijon įstojo šie L. N. Fondo garbės nariai:

Šimtinių Armija:

Iš Chicago, Ill.:
SimanoDaukanto Draugija \$316.00
Leib-Gvardija Vytauto 374.00
Iš So. Side Omaha, Nebr.:
Draugysčių Komiteto Skyrius 250.00
Iš Pittston, Pa.:
S. L. A. 7-tas Apskritys 202.00
Šv. Pranciškaus Draugystė iš Naugatuck, Ct. 100.00
SLA. 148 kp. iš Nokomis, Ill. 100.00
SLA. 4-tas Apskritys iš New Britain, Conn. 100.00
Liet. Sunų Draugija iš Painesdale, Mich. 100.00
Liet. Neprigulmingas Kliubas iš Los Angeles, Cal. 100.00
D. L. K. Mindaugio Draugystė iš Brooklyn, N.Y. 100.00
Petro Armino Dr-stė iš Philadelphia, Pa. 100.00
Dr. St. Biežis (oficerius) iš Francijos 100.00

Penkdešimtinių Armija:

D-stė po vardu „Lietuva“ iš Chicago, Ill. 63.50
Pranas Paplauskas iš Chicago, Ill. 50.00
P. Simaitis iš Chicago, Ill. 50.00
Universal State Bankas iš Chicago, Ill. 50.00
Garsus Vardas Lietuvių Dr-stė iš Chicago, Ill. 50.00
Draugystė Meilės Lietuvos No. 1 iš Chicago, Illinois 43.00
Adomas Stankevičius iš Bridgeport, Conn. 55.50
Kazys Krakauskas iš Bridgeport, Conn. 50.00
Šv. Jurgio Dr-stė iš Naugatuck, Conn. 50.00
Šv. Petro Draugystė iš Naugatuck, Conn. 50.00
Lietuvos Dukterų Dr-stė iš Naugatuck, Conn. 50.00
D. L. K. Vytauto Dr-stė iš Naugatuck, Conn. 50.00
Liet. Nepr. Kliubas iš Bristol, Conn. 50.00
Pr. Vyšniauskas iš Bristol, Conn. 50.00
Ad. Mickevičiaus iš Bristol, Conn. 50.00
P. Petrakis iš Waterbury, Conn. 50.00

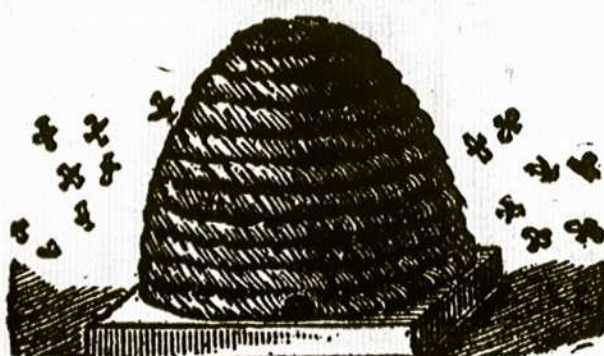
P. Knisa iš Waterbury, Conn. 50.00
A. Aleksejus iš Waterbury, Conn. 50.00
J. Lionas iš Waterbury, Conn. 51.80
Kazys Unik iš Detroit, Mich. 50.00
Veronika Unikienė iš Detroit, Mich. 50.00
K. Junevičienė iš So. Side Omaha, Neb. 50.00
J. M. Strongis iš Los Angeles, Cal. 50.00
J. Valentavičius iš Westfield, Mass. 50.00
SLA. 53 kp. iš Plymouth, Pa. 50.00

Dvidešimt Penkinių Armija:

I. Markevičius iš Brooklyn, N. Y. 35.00
K. Zumas iš New Britain, Conn. 29.61
L. U. Pol. Kliubas iš Naugatuck, Conn. 28.60
Prano Vaičiūčio Teatral. Kuopa iš New Britain, Conn. 25.00
T. P. S. L. C. V. iš New Britain, Conn. 25.00
J. Kazlauskas iš Bristol, Mass. 25.00
Liet. Dukterų Dr-ja iš Bridgeport, Conn. 25.00
J. Dunšaitis iš Bridgeport, Conn. 25.00
J. Rymdeiko iš Atlantic City, N. J. 30.00
B. Urban iš Atlantic City, N. J. 25.00
St. Urban iš Atlantic City, N. J. 25.00
K. S. Magis iš Detroit, Mich. 26.00
SLA. 200 kp. iš Binghamton, N. Y. 25.00
SLA. 74 kp. iš Chicago, Ill. 25.00
D. L. K. Vytauto Dr-ja, New Britain, Conn. 25.00
A. L. T. S. 47 kp. iš Tamaqua, Pa. 25.00
Vyrai! Moters! Kas tik išgalit, stokite į šiuos mūsų armijos pulkus. Amžina garbė tiems, kurie Lietuvos reikalais rūpinasi! Šiame momente, tai didžiausias aukų reikalingumas, remkite L. N. Fondo savo gausiomis aukomis. Čekiai arba Money Orderiai turi būti išrašyti iš dininko T. Paukščio vardu ir pasiųsti L. N. Fondo Sekretorei P. Jurgeliutei, 307 W. 30th str., New York, N. Y.

Išėik iš namų nevalges, ir kitur negausi.

SVIEŽIO ŠIMAIČIO SODU MEDAUS

BOX 96,

M. WALINČIUS, HART, MICHIGAN.

TIRAI ČYSTO 5 SVARŲ VIEDRUKAS \$1.85.

Siųsime visur per paštą ir ekspresą dideliais ir mažais orderiais.

Taipgi galima pirkt mūsų apie linkę gerų Farmų, tiesiai nuo pačių savininkų. Galima gauti puikių žemių ir visai, nebrangiai. Rašydami indėkite markę dėl atsakymo.

J. SKRITULSKAS NATARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduodu laivakertes ant visų li. nių, kur tik kas nori ant geriausių ir gročiausių laivų. Siūdu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išsinau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau devyniasdešimt, pavidimus dalių ir atlieku visokių reikalus su Rusijos valžia. Užlaikau svetingą mitingams ir vesilijoms. Iš tolimosnių miestų galima atsiųsti laiškus.

JOHN SKRITULSKAS

26 Broad Street New Britain Conn. Telephone 550

PHONES:

Bell — Kensington 5316

Keystone — East 6720

DR. E. G. KLIMAS

LIETUVIS GYDYTOJAS

Priėmimo Valandos:

9-10 val. rytė. 6-8 val. vakarė.

2538 E. ALLEGHENY AVE.

Persikėlė į Naują Vietą PHILADELPHIA, PA.

Lietuvis Advokatas

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užmušimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinkelius, Laivus ir t.t. Skundžiu United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N.Y.

Am. Liet. Taut. Sandaros Organas

"SANDARA"

PUIKIAUSIAI nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams \$2.00
Skaitykite visi. Reikalaukite pažūrėti mui adresuodami:

"SANDARA"

366 West Broadway — South Boston, Mass.

F. P. Bradchulis

Attorney and Counselor at Law

LIETUVIS ADVOKATAS

105 W. Monroe Str., Chicago, Ill.

Telephone Central 220.

1112 S. Halsted Str., arti 31-00

Telephone Yards 2390.

Phone Bell 1864.

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law,

SLA. ADVOKATAS-PATARĖJAS

108-9-10 Coal Exchange Building,

WILKES-BARRE, PA.

ADVOKATAS

George Matulewicz

ATTORNEY-AT-LAW

Room 810

National State Bank Building,

810 Broad Street, Newark, N. J.

Telephone 4256 Market

KAZIS KRAUCZUNAS

ADVOKATAS IR NOTARAS

403 LYON BUILDING,

SEATTLE, WASH.

Turis pilnas tiesas visuose su-

duose. Priimam asabiškai vest pro-

vas į kitas valstijas ant pavietimo. Taipgi duodu patarimus per laiškus.

„UKININKAS“

Skaityk Bepartyską Laikraštį,

kuris rašo tik apie ukininkystę ir

maistą.

Taipgi pirkt medų tiesiog nuo

farmos, supiltą į bėkines po 5 sva-

rus, — \$1.75.

Atsakykite indėkite markę.

Adresuokite:

AMERIKOS UKININKAS

Box 96, Hart, Mich. (52)

Kas garsinasi TĖVYNĖJE,

Tas gauna savo pinigų vertę.

KURSAI

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA įrengė Choro ir Orkestrų vedėjams kursus ir laukia skaitlingo mokinių atsilankymo. Kursai tęsis ištisais tris savaites. Už visą kursą mokestis — 25 dol. Vedėjų kursų yra komp. Mikas Petrauskas. Baigiant kursus bus kvotiniai; išlaikę kvotimus gaus L. M. Konservatorijos paliudijimus. Adresas:

M. Petrauskas

769 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"Lietuviškas Išradėjas"

Šituo vardu išleisdome naują knygutę del išradėjų, talpinanti 20 paveikslų ir iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų, su aprašymais ir paveikslais miestų, New Yorko ir Washingtono.

Tą brangią knygutę, mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

Dykai!

Jeigu jūs norite žinoti kiek turto žmonės prisigynę ir kiek dar galima prisigynėti su pagalba naudingų išradimų, tai rašykite tuojau, reikalaudami tos naudingos knygu- tės. Kaip žinovai (ekspertai) patenyt, — bandome išradimus DYKAI. Rašykite:

American European Patent Offices, Inc.
256 Broadway (T. E.)
New York N. Y.

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepasitaisi kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno priedome yra saugot savo nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį vadinai, gali išsivystyti į pavojingą ligą. Monikauis niksterojimas gali veltis būti labai pavojingą, jeigu tuoj nebus prižiūstas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gydo, kuri turi rasti kiekvieno namuose. Išgydymui šaltio krutinoje, skausmą šonose ir nugaroje, raminti ir neuralgiją, trumpli skauti visokių skausmų raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller yra geriausias.

Neapsigauk pikdomas pigius vaistus didesne bonkose. Reikalauk geriausio. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persi- tulkink ar yra IKAHA, vadinantis ant baltosko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkute.

Gaujamose visose aptiekose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,

74-80 Washington St.,

New York.

GARSINKITĖS "TĖVYNĖJE"

PIRKITE! PIRKITE!

AMERIKA

VISAS PELNAS EINA PRIEGLAUDOS NAMO FONDUI

NINGOS „AMERIKA“ naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patelpa daug indomų ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir t.

PLATINDAMI šią knygą padarysite didelę naudą sau, nes gausite dvigubų pinigų vertę, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit inkunytį senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigime darbą.

KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75c.

SLA. Kuopoms, užsisakant nemažiau 10 egz., nu- leidžiama 40 nuosimtis.

PININGUS AR MONEY ORDERIUS SIŪSKIT

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th STREET, NEW YORK CITY.

SLA. KNYGOS

MUSU KNYGYNE GALIMA GAUTI VISOKIŲ KNYGŲ

Zemiaus pamintime knygas, kurias vargiai kur nors kitur begalėtumėt gauti. Štai jos:

AIISOPO PASAKOS. — Su paveikslais, 360 puslapių. Kaina \$1.25. SLA. nariams 75 centai.

AMERIKA. — Knyga didelio formato, 288 pusl., kaina 75c., SLA. kuopoms, užsisakantioms nemažiau 25 egz., nuleidžiama 40%.

APSVIETA. — Mokslo ir literatūros periodinis leidinys, 1892-3 m. Knyga be apdarų — tikrai 50c.; su apdara — 75c. SLA. kuopoms, užsisakant nemažiau 10 egz., nuleidžiama 40%.

APDRAUDA IR PASALPA. — 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5 centai.

DARBININKŲ PADĖJIMAS AMERIKOJE. — 35 pusl. Kaina 10c., SLA. nariams 5c.

DAKTARAS IŠ PRIEVAROTOS. — Naujausia 3-jų veiksmų komedija, 64 pusl., su Molieres biografija. Kaina — 10c., SLA. nariams — 10c.

IS LIETUVOS HISTORIJOJOS. — 68 pusl. Kaina 20c., SLA. nariams 10c.

KAIP GYVENA: Latviai, Suomia, Anglai. — Rankius naudingų žinių apie gyvenimą mirtųjų tautų. Pust. 65, kaina 20c., SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — I dalis. Pust. 28, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — II dalis. Pust. 32, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAS IŠ KUR PAREINA. — Naudingos žinios apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Pst. 64, kaina 20c., SLA. nar. 10c.

KELIONĖ Į SIDLAVĄ. — Vaizdelis iš apvaikščiojimo garais Lietuvoje įventės. Pust. 48, kaina 15c., SLA. nariams 10c.

KRAŽIŲ SKERDYNĖ ir jos Pasekmės. — Paminklas dėl Kražių nuo Amerikos Lietuvių. — Pust. 77, kaina 15c., SLA. nar. 8c.

KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai. — Mažas paminklas nuo SLA. Pust. 29, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. — Rinkinys iš 38 pasakų ir 54 gražių eilių, tinkamų deklamuoti viešose vakaruose. — Pust. 180, kaina — 40c., SLA. nariams — 20c.

LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS EURO. KARĖS METU. — Šioje knygelėje gvildenama karės tikrosios priežastis. Pust. 102, kaina — 35c., SLA. nariams — 18c.

NUO DEGTINĖS. — Komedija dviejose aktuose. — Pust. 19, kaina — 10c., SLA. nariams — 5c.

NAMŲ IR YPATOS HYGIENA. 31 pusl., kaina 10c. Nariams 5c. PADĖJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ VIESPATIJOJE. — Knyga didelio formato, rusų kalboje, 128 pusl., kaina — \$1, SLA. nariams — 50c.

PASNINKAI LIETUVOJE. — Pust. 16, kaina — 5 centai, SLA. nariams — 3c.

PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKEJIMĄ. — ypatingai apie Jėzaus Kristaus Bažnyčią. — Pust. 69, kaina — 10 centų, SLA. nariams — 5c.

RUOŽAI IŠ SLA. SISTORIJOJOS. 35 pusl. Kaina 10c. Nariams 5c. ŠVINTANT. — Historiška apysaka apie Bulgarų atgijimą iš tautiško miego. Pust. 126, kaina 25c., SLA. nariams — 13c.

TRACHOMA, arba sergėkite akis. — Prie Šviesos. — Knygelė kalba pati už save. Pust. 100, kaina — 20c., SLA. nar. 10c.

„TĖVYNĖS“ KOMPLETAS 1909-1910-1911 metų, po \$1.00, SLA. nariams — 50c.

Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą.

Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Orderį,

paprastame laiške, užduoduojant:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

S.L.A. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA:
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Sekretorius — A. B. Strimaitis, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
Vice-Prez. — Dr. J. T. Baltrušaitienė, 2029-5th Ave., Pittsburgh, Pa.
Išdininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Ildo Glob. — T. Astramakas, 307 W. 30th St., New York City.
Ildo Glob. — J. M. Danielius, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Dr.-Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis, 419 Boylston St., Boston, Mass.

1. KONTROLĖS KOMISIJA:
Pr. Butkus, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
J. V. Liutkauskas, Linden N. J.
J. Neviackas, 149 Millbury St., Worcester, Mass.

2. APŠVIETOS KOMISIJA:
Dr. A. Zimontas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.
P. Norkus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. Strimaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

3. ĮSTATŲ KOMISIJA:
F. B. Bradchulis, 105 W. Monroe St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
B. K. Balutis, 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

4. FINANSŲ KOMISIJA:
J. Zemantauskas, 797 Bank St., Waterbury, Conn.
K. C. Yargelinas, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

5. SVEIKATOS KOMISIJA:
Dr. Ig. Klimas, 2700 E. Ann St., Philadelphia, Pa.
Dr. Ip. Bronušas, University Hospital, Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis, New York City Hospital, N. Y.

6. PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:
Kl. Jurgelionis, 3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.
A. M. Makauskas, Box 695, Forest City, Pa.
K. Glibaitienė, 1419 N. Main St., Scranton, Pa.

7. LABDARYBĖS KOMISIJA:
J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N.Y.
St. Bakanas, Bridgeville, Pa.
A. M. Martus, 38 So. Bowers St., Shenandoah, Pa.
KANKINIŲ SELP. KOMISIJA:
J. Baltrušaitis, 2029-5th Ave., Pittsburgh, Pa.
M. G. Damijonaitienė, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
A. Augunas, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

TEISMO KOMISIJA:
M. Mockapetris, 279 Bolton St., So. Boston, Mass.
J. Sekevičius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.
P. W. Birtonas, Shenandoah, Pa.

MOKSLO, LITERATūros IR DAİLOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

„DIRVA“

Vedama Pirmėviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

PRENUMERATA:
Amerikoje metams \$2.00, pusei metų — \$1.00
Kanadoje metams \$2.50. Kitur met. — \$3.00
Vieną Numerį Pažiūrėjimui Siunčiame Dovanai

„DIRVOJE“ yra sekantie nuolatiniai skyriai: Žinios — Iš Lietuvių Gyvenimo — Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie / Straipsniai ir Pasiskaitymai — Jaunimas — Vietinės Žinios.

Užlaikome Visokių Knygų. Reikalaukite Musų Naujo Knygų Katalogo. Visokius Spaudos Darbus Atliekame Gerai, Gražiai Ir Greitai.

Tiklą Išleista
ZINGEIDŽIAUSIA KNYGA, KOKIĄ LIETUVIAI
Kas Yra Skaitę

VIENUOLYNO-KLIOŠTORIAUS SLAPTYBES

Pilnas aprašymas slapto klioštoriaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis.

Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tikrai \$1.00.
Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

„DIRVA“,
7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

VIETINĖS ŽINIOS

Išvažiuo į Seimą.
SLA. Sekretorius A. B. Strimaitis ir „Tėvynės“ Redaktorius V. K. Račkauskas išvažiuo į Chicago, kaip atstovai į Amerikos Lietuvių Seimą.

Sugrįžo prie „Tėvynės“.
Seniaus dirbęs „Tėvynės“ spaustuviųje g. Pr. Bajoras, kuris neseniai sugrįžo iš Prancijos, dabar vėl pradėjo dirbti „Tėvynės“ administracijoje.

Mums begalo linksma pažymėti, kad g. Bajoras sveikutėlis sugrįžo iš Prancijos ir vėl su savo gabia plunksna posėnovei galės darbuoti Lietuvių literatūros dirvoje. Nors g. Pranui prisiėjo pernešti daug karės smuknybių, tačiau jisai tuomi įgijo neišsamią šaltinį medžiagos tolesniam savo literatūriniam darbui.

VISOKIOS ŽINIOS

TVERIASI KOMERCIJINĖ KOMISIJA.

Tveriasi Komercijinė Komisija, — tik jos tikslai ir programos dar nėra paskelbti.

Ponas Vinikas viename Tarybų susirinkime tvirtino, buv visuose departamentuose, kur tikslai jie lankęsi, pritariama tokiai komisijai. Tariamoms kuoveikiaušiai pa imti ofisų — gal ant Wall street — ir tuoj pradėti biznį... Kokiais kapitalais Komisija galės sudaryti sau „atsakomybę“ — nieko nežinia. Sakoma, kad Ekzek. Komitetas ketina „nacionaliu bizniu“ patsai užsiimti.

Seimas turėtų apsvaistyti, tarp kitko, ir tą, ar Washington žmonės pastatyti yra politikos darbu ar „biznį“?

Komisijon nuo katalikų priklauso pp. Bielskis, Žilinskas, Miliuskas, Vasiluskas. Nuo tautininkų — P. S. Villmontas, M. J. Vinik, V. F. Jankauskas, Dr. Valukas ir M. W. Bush.

Paskutiniame susirinkime nutarta kreiptis į Lietuvos valdžią, kad ji suteiktų tai komisijai įgaliojimų, duoti Lietuvos valdžiai garantijos, kad biznis teisingu užtikrina kapitalas. Kur nėra piniginių užtikrinimo, ten negal būti atsakomybės (responsibility).

Gi esančios jau istaigos, kurios turi kapitalus, negalės ir nepanorės pavesi savo kapitalų kontrolei žmonių, negalinių duoti garantijų ir nesusidantį pertai jokios atsakomybės.

Pašnabždomis-gi kalbama, kad komisiją tvirti tulų sukubta vien dėlto, kad pakankus Liet. Atstatymo Bendrovei, kuri jau pradeda įgyti nacionalinės svarbos, padarydama ryšius su Lietuvos valdžią, kontraktus su laivų linijomis, steigdama dirbtuves ir tt.

Lengva ugnį kurti prie sauso kelmo.

Redakcijos Atsakymai

p. M. Juška. — Protokolas yra taip surašytas, kad mes jo neišskaitome. Ar negalite geriau parašyti? For goodness sake, nemanykite, kad redakcija gali įspėti, ką jūs norėjote protokolui įdėti!

p. F. J. Bacevičius. — Tamstos kritika atkreipta yra į prezidento St. Gegužio ypatą. Tokie dalykai reikalauja išraiškos, o ne laikraštijoje.

197 kuopai. — Iš kokių šaltinių Redakcija gauna jos skelbiamas žinias — tai yra tikrai jos dalykas ir Redakcija turi pilną teisę tų šaltinių neišduoti.

100 kuopai. — Niekur, niekas ir niekados nėra girdėjęs, kad kur nors būtų buvęs toks redaktorius, kuris tapintų laikraštį visą, kas kas tik atsiūnčia. Ar „Tėvynės“ redaktorius „mirkioja“ ar ne, — ne kuopos rezoliucijai išpuola svarstyti ir spręsti. Kuopai reikėtų žinoti, kad redaktorius tarnauja ne vienai 100-nei kuopai, bet trims šimtais kuopų. Berekalingai 100-nei kuopa kalba apie „prisiėgavimus“ Seime. Jei kuopa matė kur tuos prisiėgavimus, tai tegul juos mums parodo. „Tėvynė“ yra vedama tokioje pakraipoje, kokia eina didžiūna SLA. narių ir su kokia sutinka SLA. Pildomųjų Taryba ir Apšvietos Komisija.

Už talpinamus organe rašius atsa-ko redaktorius, o ne paskiros kuopos, tai jis ir sprendžia, kas yra talpinti, o kas padėtina, kaip informacija, archyvas. Taigi ir gerb. 100-nės kuopos rezoliucija apie Pild. Tarybą ir redaktorių dėl mokesčių negalime talpinti. Ypatingai negražia atrodo Jūsų argumentas, buk Pild. Taryba rėmėsi „ant netobulų konstitucijos paragrafų“. Gal jie buvo netobuli, bet jie buvo visiems SLA. nariams ir jų Pild. Tarybai įstatymu, todėl reikėjo jais, o ne kuo kitu, remtis. Prie to, — apie mokesčius jau tiek buvo diskutuota, kad nuodėmė būtų dar daugiau vietos tuo reikalui užimti.

Už panaikinimus — ačiū. Iš ko galėsime, iš to pasinaudosime.

Truputis Apie Frankel Brolį Dirbtuvę

Visoj mūsų karjeroje išdirbinėjime vyriškų dirbūvių mes visuomet esame pasiryžę studijuoti kaip pagerinus mūsų darbininkų padėjimą, nes, mūsų nuomone, pagerinimas darbininkams aplinkybių ir mums patiems atneš geresnes pasekmes. Apie tai jau buvo minėta skelbime tulpisiam „Tėvynėje“.

Frankel Brolį dirbtuvę užima visą budiską arti East Hudson upės. Gražūs vaizdai iš visų apygardų Dirbtuvė šviri ir šviesi kaip kad lauke. Gera ventilacija. Kiekvienas darbininkas turi atskirą šėputę savo rūbams pasidėti. Dirbtuvėje yra įtaisyta restauracija, kur paruošiama darbininkams valgis už priėmimą kainą, tai yra už tiek, kiek kainuoja patiems paruošėjams. Marmuriniai stalai.

Susirgus darbininkui jis tuojaus aprupinama žionai esamo gydytojaus. Jų pastangomis yra ir ant toliaus neapleisti; jam yra mokama tam tikra savaitinė alga kol pasveiksta.

Jie gvarantuoja 50 savaičių ištiso darbo per metus. Dirbama tik 44 valandas savaitėje; tik 5 dienas; subatomis ir nedėdieniais nedirbama. Mes taip pat tikim, kad visos legalės švenčių būtų suteikta mūsų darbininkų pasilsui. Taip tai ir darom — mūsų darbininkai gauna į valias pasilsio.

Frankel Broliai turės tukstantį darbininkų gerai, moderniškai įtaisytoje dirbtuvėje.

Užklausus Frankel Brolius, kas juos panašios sistemos verčia laikytis, atsakytą:

— Tai mūsų pačių sumanymas, nes mums darbininkų padėjimas apeina lygiai kaip ir mūsų pačių. Kuomet

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikata.

Nusilpnėję nervai

pagimdo daugybę ligų. Vargiai kitos kokios ligos yra skaudesnės ar įkyresnės už nervų ligas. Todėl reikia nuo jų gydytis tuojau. Iš daugelio vaistų sutaisyti vien tokioms ligoms gydyti

Severa's Nervoton

(Severos Nervotonas) dažniausia buvo geriausia pagalba. Mes patariame, jei gydytis nuo prolinio prisilgimo, insomnijos arba nemigumo, nervų pavargimo, isterijos ir nervuotumo. Jis sustiprina susilpnėjusius nervus, suteikia jiems naują gyvytį ir tokiu būdu sustiprina nervų sistemą, sukenkiančią atsilaikyti ir ligai išvairyti. Jis yra pardavinėjamas apie \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

darbininkų padėjimas yra pilnai aprūpintas — jie visuomet stengiasi paruošti tinkamus rinkai produktus. Tad mes ir stengiamės visomis savo pastangomis suteikti geriausias mūsų darbininkams aplinkynes.

Butų gera, kad ir visi darbdaviai panašią sistemą savo dirbtuvėse įvestų, nes daug-daug tas darbininkams prigelbėtų sveikatos ir kitais žvilgsniais.

SKILVYS NETVARKOJE

Tada vartok saldinius

PARTOLA

Gydytoją pavydala saldinių. PARTOLA yra geriausia priemonė, kuri išvalo kraują ir visą žmogaus organizmą.

Šita priemonė yra rekomenduojama visų gydytojų, kuri gerai ir pasekmingai veikia.

Labai girdys ir malonus saldiniai.

PARTOLA yra geriausias draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kožnoje lietuviškoje šeimoje turi rasti Partolą. Partola rekomenduojasi ir patsididėliose dēžutėse, kuri kaštuoja tik 1 dol. Dėl didesnio užgandimo mes siūnėme 6 dēžutes už 5 dol.

APTEKA PARTOSA,
160 Second Ave. Dept. L. 6.
New York, N. Y.

(12)

„OVER THE TOP“

Ką reiškia sakiny „Over the Top“, tur būti jau kiekvienam lietuviui yra gerai žinoma, nes tas sakiny atsirado laike šios karės. Neprošal bus paaiškinti.

Over the top, reiškia eiti per viršų. Paprastai kareiviai mūsų laukio se išsikasa gilius grabes, kuriose jie supuolė guli. Tose grabėse juos nepasiekia priešų kulkos, kulkos lieka per galvas, bet negali jų pasiekti.

Vienok atstinka toki momentai, kad buva komanda kareiviams šokti iš tranšėjų, tai yra iš tų apsaugos grabių, per viršų ir užpulti priešą. Reikia žinoti, kad išlipus iš grabių lengva ir tokius nepasilepusius kareivius priešui šaudyti. Todėl „over the top“ yra pavojingiausias momentas mūsų, nes kareivis didelę dēžiuma paprastai krinta. Kuris kareivis tris kartus buvo komanduotas „over the top“ ir išliko gyvas, tai yra ištikro herojumi.

Taigi „over the top“ yra pavojingas ir reikalauja aukų, vienok karės vadai, vyriausi komandieriai, kartais komanduoja. Išėity, kad vyriausi kariuomenės komandieriai neguodoja, nebrangina savo žmonių, juk tokia komanda, tai beveik kareivių pasiuntimas ant mirties.

Vienok taip nėra. Yra ta komanda dėlto, kad kitaip negali būti. Sakysime, yra tokis punktas, nuo kurio priklauso viso mušio likimas ir priklauso vėliau tukstantai gyvybių. Reikia tą punktą užimti, nežiūrint kiek jis prekiuotų. Ir dėlto komanduoja taip daryti. Nors krinta daugiau kareivių, bet mušys liekasi išloštas.

Taip yra mūsų laukio, bet lygiai tas pats yra ir gyvenime, kasdieniniuose reikaluose. Gyvenimas juk tai tas — pats mušys kiekvieno žmogaus su aplinkybėmis.

Kitas dirba, prakaituoja, bet vis nieko nepelno, lieka vargšu skurdžiūni. Ir tas pasidaro dėlto, kad toki žmogus bijo padaryti savo gyvenime „over the top“, jis bijo pasirodyti po gyvenimo kulipkomis, jam stokuoja drąsos. Žinoma, gyvenimas jį nepašauja, gyvenimo kulkos jį nepasiekia, bet tas pasidaro dėlto, kad jis sėdi sau grabėje apsaugotas. Ir toki nedrąsuolis sėdi visą gyvenimą grabėje, niekados jis savo aplinkybių neapgal. Sėdi ir rudyja.

Ant nelaimės ir lietuvių reikaluose tas pasikartoja. Žmogus sau sėdi ramiai grabėje apsaugotas, bet jis nieko negali apgalėti. Jis rudyja, ir jis gali šimtą metų sėdėti ir vis gyvenimo likimas jį šaudys. Reikia apgalėti gyvenimą, o tą galima padaryti padarant „over the top“.

Privesime pavyzdį. Išsisteigę „Lietuva“ dienraštis, pradėjo aštriusią kovą su Lietuvos priešais; „Lietuva“ paskelbė savo ultimatumą, kad Lietuva tėvynė turi būti laisva ir nepriklausoma; paskelbė ultimatumą lietuvių tamsybei ir pradėjo aštriusią kovą. Bet kitaip priešui neįveiksime, kaip tikrai padarydami „over the top“. Tad visi „Lietuvos“ skaitytojai, šerinkiniai ir bendradarbiai, šokiame ir viršų ir paimkime priešk. Paimkime priešk apšvieta, malonumu, darbu dėl Lietuvos. Tad šaudykime. Šaukiai yra nauji „Lietuvos“ skaitytojai. Jūs bus daugiau tokių šuvių, tuo labiau susiorganizavusi visuomenė, tuo ji bus šviesesnė. Tad dabar, darykime „over the top“. Sėro kaina \$10.00. Vieną kopiją laikraščio prisiunčiame dykai ant pareikalavimo.

Visokiuose reikaluose kreipkitės į „Lietuvos“ dienraštį. 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

NAUJI KAREIVIAI

Negalėdami išspausdinti linkėjimus nuo naujų karių mūsų kareivių-skaitytų, žemiau paduodame surašę. Šie nauji skaitytojai užsirašę „Lietuva“. Izid. Mancus, Waukegan, Ill.

J. Paulauskas, Johnson City, Ill.
Kaz. Dambrauskas, Wilkes Barre, Pa.
Pranas Visminas, Detroit, Mich.

W. Burneika, Nashua, N. H.
Aug. Urban, Springfield, Ill.
Anna Pinkauskas, Superior, Wis.
Alf. Barysas, Philadelphia, Pa.
A. Rachunas, Chicago.
A. Kulkauskas, Chicago.
M. Dauksis, Grand Rapids, Mich.

J. Waitkus, Chicago.
Ant. Baraukas, Rochester, N. Y.
Ig. Nacewicz, Maplewood, N. D.
P. Sargalis, Chicago.
P. Pauliukonis, Worcester, Mass.
F. Vitkauskas, Brownsville, Pa.
F. Ramshas, Lowell, Mass.

B. A. Matukonis, Homestead, Pa.
C. Rymchawski, Richfield Springs, N. Y.

J. Youtsevitch, San Francisco, Cal.
A. Shalkauskas, Big Bay, Mich.
Z. Grigonis, Chicago.
Wm. Mikutaitis, Chicago.
J. Senkus, Philadelphia, Pa.
V. Tilio, Philadelphia, Pa.

J. Jasevičia, Bridgeport, Conn.
Joseph Siugzda, New Canaan, Conn.
J. Bielunas, Shenandoah, Pa.
Joe The Tailor, Bluefield, W. Va.
Jonas Bartuška, Harrison, N. J.
A. Braslauskas, Elco, Pa.
A. Plakis, Philadelphia, Pa.

B. Kardelis, Chicago.
Tad Abliunas, Chicago.
M. Skula, Sioux City, Iowa.
J. Žilinskas, Switchback, W. Va.
T. Gaskė, Thomas, W. Va.
V. Yucatis, Portland, Ore.
K. Stančikas, Chicago.

J. Galkauskas, Baltimore, Md.
J. Uzdavenis, Westville, Ill.
J. Rakauskas, Chicago.
St. Puzauskas, Custer, Mich.
M. Kairis, Spring Valley, Ill.

W. Karvelis, Racine, Wis.
Kaz. Zolinas, Philadelphia, Pa.
S. Dambrauskas, Chicago.
K. Vilkevičius, Chicago.

Reikalaujama Darbininkų
Kreipkitės pas:
ARBUCKLE BROS.,
FOOT OF PEARL ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Užsimoka Daryti Gerai
Kiekvienas protaujantis žmogus turi progą daryti gerai dėl savęs ir draugijos. Norint gauti pasipirkt viską pigiau keletas žmonių susitaria ir pradeda kooperatyvišką krautuvę, kuri jiems sutaukina daug sunkiai uždirbtą pinigą. Aš turiu daug tam patyrinimo ir myliu pagelbėti lietuviams atidaryti daugiau tokių krautuvų. Dėl platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:

WM. B. DEBESIS
(International P.C.S.B. Association)
25 Bennett Bldg., Wilkes Barre, Pa.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo brolio Juozo Rakausko. Jis paeina iš Suvalkų gub., Vištyčio parapijos, Paviečių kaimo. Pirma gyvenė Midland Park, N. J., o dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas meldžiu man pranešti sekamu adresu:

JURGIS RAKAUSKAS,
Box 454,
Mt. Oliver Sta., Brentwood, Pa.

Pajieskau savo brolio Vinco Bardzilausko. Paeina iš Suvalkų gub., Alytaus parapijos, Lukšėnų kaimo. Iki spalio mėn., 1918 m., gyvenė po No. 70 Pine str., Elizabeth, N. J., bet dabar nežinau kur jis randasi. Jei kas žino, kur jis yra, meldžiu pranešti man sekamu adresu:
VLADAS BARDZILAUSKAS,
P. O. Box 43, Minersville, Pa.

KUOMET VISKAS KILA AUGŠTYN.

Kuomet viskas kila augštytyn, kuomet neišpasakytai augštos visų reikalingiausių žmonių dalykų kainos labai atsiliepia gyvenime ir kuomet liaudies kiekvienas sutauptytas centas jiems yra reikalingas ir ištikrųjų visuose vidurių prietikiuose, jeigu nepaisys, tai energijos išsiaiškvojimas stumia.

Jus dar į blogesnę padėįmą; bet rasite pagalbą tame, kad nuėję į aptieką gausite atsakančią vaistą, o pageldojamą palengvinimą įgysite. Tie vaistai, tai Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiras, kuris išvalys vidurius be mažiausio skausmo ir kitų nepageidaujamų apsiereiskimų, paimančių nuo įvairių pigių ir niekam netikusių vaistų. Todėl visiškai atsakykite imti nepageidaujamų, o reikalauk vien tik Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, kurį visose geresnėse aptiekose galite gauti. Ar mėginai kuomet nors Trinerio Antiputriną? Tai yra geriausias gerklės ir burnos plovimams, taipgi geras žaizdų perpvovimui. Kiekvienas aptiekorius Jums maloniai patarnaus. — Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Patinę Gyslos ir Chroniškai Skaudamos Kojos

išgydoma išlaikiniu gydymo būdu, — mazgojimu ir aprišiojimu. Iš vidaus gyduolės nėra vartojamos. Specialistė gydy-mo chroniškų kojų ligų.

Mrs. Anna Whittiker
511 North Main Street
UNION CITY, CONN.

Pinigus

siunčiam į Lietuvą ir Lenkiją sulg žemiausių čienių ypatom — ne priešam. Po ilgą kentėjimą, pagalba kraują butinai yra reikalinga. Per tai privalot kreiptis ypatiskai ar laišku į mūsų BANKINĮ NAMĄ.

I. HERZ, Bankierius ir Notaras

224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Pardavimas Laivakortčių visų laivinių linijų pagal kompanijų kainą.

Geras Apetitas

reiškia abelna sveikatos stovį. Jeigu Jūsų apetitas sumenkėjo, jeigu Jūsų viduriai netvarkoje, jeigu turite užkietėjimą — reiškia, kad viršikinimo sistema reikalauja priežiūros. Imkite

Severa's Stomach Bitters

(Severos Skilvinį Bitterį) prieš kiekvieną valgį, ir patėmykite naudinguo jukime. Prigelbsti skilvio malimui, reguliuoja žarnų veikimą ir suteikia gerą apetitą.

Silpni ir seni žmonės, dėl sustiprinimo sveikatos ir spėkų privalo kartas nuo karto imti šį sustiprinantį nuo vidurių vaistą.

Kainos: { 75 centai ir 3 centai taksu.
\$1.50 ir 6 centai taksu

Severos šeimyniški vaistai parsiduoda kiekvienoje aptiekoje. Reikalaudami vien tik Severos vaistų, padirbtųjų (substutū) neimkite. Jeigu kartais Jūsų apilinkėje negautumėte, tai reikalaukite tiesiai nuo mūsų, prisiųsdami visą sumą ir taksus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

NEW PERFECTION OIL COOK STOVES

VIRK PATOGUME

Daugiau negu 3,000,000 moterų naudoja New Perfection Oil Cook stoves. Jos išvengia karščio, sunkauso darbo, nesvarumo, kas įgaunama kurenant pečius malkomis ir angliams. Kodėl Jūs neišvengiate?

Pritaikoma prie kiekvienos viryklės, — 1, 2, 3, ar 4 deginimojais su ar be pečiaus. Ilgu mėlynu kaminėliu. Degikas kerosina paverčia bekvapėn ir bedūmėn šilumom, — lengva nustatyti — lėtam ar greitam virimui. Liepsna stovi ant vietos — nereikia prižiūrėti.

New Perfection vandens šildytojas greitai pagamina karštą vandenį visokiems reikams. Geresniam rezultatui naudokit SOCONY kerosiną. Parsiduoda visur.

Svarbieji ofisai: New York, Albany, Buffalo, Boston.

Standard Oil Co. of New York

Taipgi PURITAN pečiai — tai geriausi pečiai.

STIPRUS, GALINGI VYRAI SU

PAKANKAMAI GELEZIES JU KRAUJUJE —

TIE YRA TAI PILNI SPĖKOS IR ENERGIJOS PASISEKIMUOSE.

„Daug sugabių vyrų ir moterų tankiai gyvenime neturi pasisekimų vien todėl, kad nepastiprina savo proto fiziška spēka ir energija, kuri įgaunama turint ligvalios geležies kraujyje“, — sako Dr. James Francis Sullivan, buvęs Bellevue Hospital (Out-door Dept.), New York ir Westchester County Hospital gydytojas.

„Stoka geležies kraujuje netik kad žmogų nusilpnina fiziškai, padaro neraiškų, jautrių, lengvai nuolina, bet taip pat panaikina tvirtą spēką pasiryžimo pamate visose žmogaus pastangose pirmynžanga ant kiekvieno gyvenimo žingsnio. Stoka geležies kraujuje taip pat gali paversti gražią, skaisčią, malonau budo moterį į nervuotą, jautrią, sielvartaujančią ligonę. Pagalbai padaryti stiprius, atkaklius, raudon-kraujus Amerikonus nieko daugiau kito nėra, pagala mano patyrimo, kaip tik brangintina organiška geležis — Nuxated Iron.“ Tankiai pastiprina spēką, nervus, nupuoliną laike dviejų savaičių. Nepanašūs senajai neorganiška geležii, ji yra lengvai asimiliuojama ir neužgauna dantų, nepajuodina jų, bei nesugadina vidurių. Jos išdirbėjai gvarantuoja pasekmingas ir užganėdiančias pasekmes kiekvienam pirkėjui arba sugrąžins jam pinigus. Jos galima pirkti kiekvienoje geroje aptiekoje.

NUXATED IRON

Niežuoti Išbėrimai

reikalauja kuoskubiausios palengvinimui priežiūros. Tojo palengvinimo atsiekinui ligonis privalo nusipirkti ir išmėginti Severa's Skin Ointment (Severos Odnis Mostis). Yra geriausias įvairiausių išbėrimų gydymo būdas. Kaina 50 centų ir 2c. taksu.

Gydantis Muilas

turi būti vartojamas visuose odos ir veldo prietikiuose. Iš daugelio įvairiausių silulomų muilų, mūsų nuomone Severa's Medicated Skin Soap (Severos Gydantis Odnis Muilas) yra geriausias ir atsakančiausias muilu. Kaina 25 centai ir 1 centas taksu.

Karštilgė

baisiai ligonį nusilpnina ir odą daro jautrią dalyptams. Reikia vartoti Severa's Antiseptol (Severos Antiseptol) atskiedus pagal nurodymą. Kaina 35 centai ir 2 centai taksu.